

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata Metams:
Amerikoje \$3.00
Pietų Amerikoje 3.50
Kanadoje 3.50

Pusmetis Metams:
Amerikoje \$1.50
Pietų Amerikoje 1.75
Kanadoje 1.75
Apskaičiuojama kainą laukite laišku.
Kreipiantis su kokia nors reikala
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 23.

Keleivio Telefonas:
SO 8-3071

SO. BOSTON, BIRŽELIO-JUNE 8 D., 1949 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 7 centai

44 METAI

Keturi Didieji Paryžiuje Veda 'Slaptas' Derybas

Abejojama Ar Bėra Prasmės Kalbėtis Paryžiuje—Slap-
tuose Posėdžiuose Susitarimas Nėra Lengvesnis, Kaip At-
viruose — Negelbėjo Nieko Nė Acheson Vakariene Su
Višinskiu

Keturių didžiųjų derybų
Paryžiuje jau eina trečia
savaitė ir dar nė žingsnio
nėra padaryta link susitari-
mo. Praeitą savaitę, Ameri-
kos valstybės sekretoriui
Dean Acheson pasiūlius, di-
dieji nutarė posėdžiauti
"slaptai", neduodami spau-
dai jokių pranešimų apie
savo pasiūlymus ir ginčus.
Pirmas "slaptas" posėdis i-
vyko šeštadienį, bet prane-
šimai sako, kad jokių pa-
sekmių nebuvo. Šeštadienio
vakare Valstybės sekreto-
rius D. Acheson pakvietė
A. Višinskį vakariene ir
tarėsi su juo dėl Berlyno ir
Vokietijos. Šį pirmadienį
didieji vėl posėdžiavo "slap-
tai", bet pranešimai sako,
kad irgi nieko nesutarta.
Todėl Paryžiuje delegatų
tarpe jau kalbama, kad lai-
kas bus važiuoti namo, nes
tokios "derybos" yra tik be-
reikalingas laiko gaišini-
mas.

Pradžioje didieji tarėsi
dėl Vokietijos suvienijimo,
bet užsikirtė. Dabar dery-
bos eina dėl Berlyno miesto
valdymo, bet susitarimas
ir dėl to reikalo yra sunkus,
nes rusai nori, kad visi ke-
turi aliantų komendantai
Berlyne turėtų "veto teisę",
o tai reiškia, kad rusai galės
bet kokią patvarkymą visada
sutrukdyti. Vakarių valsty-
bės siūlė kompromisinį
sprendimą, palikti komen-
dantams Berlyne veto teisę
tam tikrus klausimus spren-
džiant, bet rusams ir toks
pasiūlymas nėra priimtinas.

Žinovai sako, kad rusai
norėtų pasikalbėti apie bi-
zno savybes tarp Vokietijos
ir jų valdomos Rytų Euro-
pos, bet Vokietijos suvie-
nėjimas jiems nerūpi. Jie
norėtų Vokietiją suvienyti
savo "globoje", o jei to ne-
gali padaryti, tai visai ne-
nori susitarti.

Amerikos senato užsienio
reikalų komisija šį pirmadienį
vienbalsiai patvirtino
Atlanto Sąjungos sutartį ir
perdavė ją senato visumai
nubalsuoti.

VICE PREZIDENTAS BARKLEY G. DAKTARAS

Šį pirmadienį Bostono
Universitetas įteikė garbės
daktaro diplomą vice pre-
zidentui Alben Barkley, ku-
ris ta proga pasakė kalbą
apie "išmokslintą atsako-
mybę". Iš viso 11 garbės
daktarų suteikė tą dieną
B. Universitetas ir išdavė
mokslo laisvės baigimo diplo-
mus 2970 studentų.

ORLAIVIO NELAIMĖJE ŽUVO 53 ŽMONĖS

Keleivinis orlaivis su 81
keleiviu šį antradienį nukri-
to į jūrą prie Puerto Riko
salos. 38 keleiviai išsigelbė-
jo, o 53 žuvo vandenyje, jų
tarpe 18 vaikų. Orlaivis lė-
kė į Miami iš San Juan, Pu-
erto Rikoje.

Pabėgo Žymus Če- chų Diplomatas

Čechoslovakijos diploma-
tinės misijos Berlyne virši-
ninkas, Dr. Bedrick Brue-
gel, pabėgo į "vakarus" ir
parašė Čechoslovakijos už-
sienio reikalų ministeriui
laišką, kuriame jis sako,
kad nebegalės tarnauti "su-
puvusiai policijos diktatu-
rai", kokią siaučia jo tėvynė-
je. Dr. Bruegel jau yra sep-
tintas čekų diplomatas,
kurs iš Berlyno pabėga į
"vakarus". Prieš tai pabėga
tos pačios misijos pirminin-
kas generolas Frantisek
Dastič.

Amerika Tikrina "Batory" Laivą

Praeitą šeštadienį į New
Yorką atplaukė lenkų laivas
"Batory", kuriuo iš Ameri-
kos pabėgo vokiečių komu-
nistų cypas G. Eisler. Kelias
dešimtis imigracijos priežiū-
ros agentų pradėjo tą laivą
tikrinti, apklausinėti laivo
kapitoną ir kitus tarnauto-
jus apie G. Eislerio pabėgi-
mą. Agentai labai stropiai
tikrina visus keleivius ir įgu-
lą. Jei pasirodytų, kad to
laivo viršininkai padėjo Eis-
lerui pabėgti iš Amerikos,
laivas gali būti konfiskuo-
tas ir Varšuvos valdžia bus
padariusi negudrų biznį. Ji,
beklausydama Maskvos isa-
kymų, bus praradusi savo
geriausią keleivinį laivą.

Po patikrinimo šį pirmadienį
Amerikos valdžia leido
laivui "Batory" plaukti į
Lenkiją, bet tardymas dėl
Eislerio pabėgimo dar nėra
baigtas.

Mirė Dr. W. Elmer Ekblaw

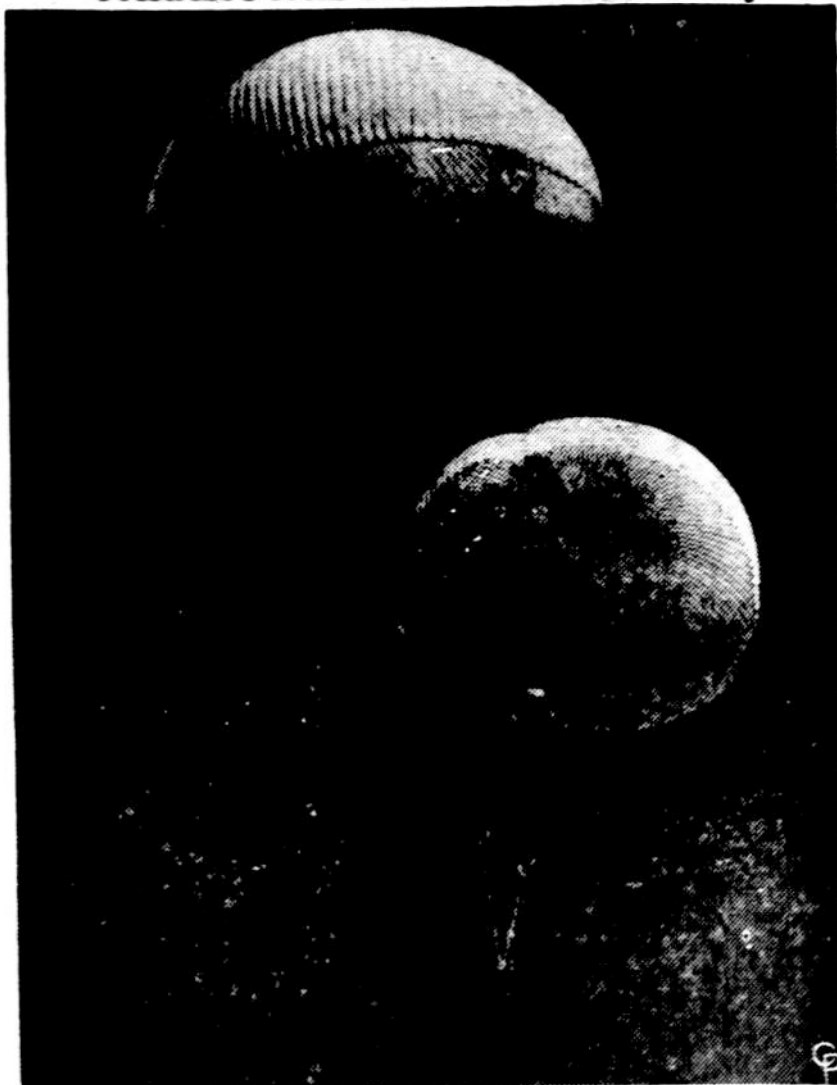
Worcesterį mirė Clark
universiteto profesorius, Dr.
Walter Elmer Ekblaw, pa-
saulinio garso geografas ir
antropologas, sulaukęs 67
metų amžiaus. Laidotuvių
pamaldos vyko šį antradienį
Worcesterio Trinity Lu-
theran Church.

Profesorius W. E. Ek-
blaw vardas yra žinomas ir
lietuvių tarpe, nes velionis
daug kartų yra pasisakęs ir
dėl Lietuvos klausimo. Jis
yra paskelbęs daug straipsni-
nių Amerikos spaudoje apie
Lietuvos dabartinį pavergimą
ir visada tikėjo, kad
Lietuva atgaus savo nepri-
klausomybę. Visi lietuviai
Amerikoje su gailėsčiu iš-
girdo žinią apie gerbiamo
profesoriaus ir mūsų tautos
draugo mirtį.

MOTERIS PASKIRTA AMERIKOS IZDININKE

Prezidentas Trumanas pa-
skyrė Mrs. Georgi Neese
Clark, 49 metų bankininkę
iš Richland, Kan., Ameri-
kos izdininke į vietą nelai-
mėje žuvusio W. A. Julian.

PARASIUTAIS NULEIDŽIA KANUOLĘ

Sunkioji 105 milimetrų haubica (kanuolė) nulei-
džiama dviem parašutais iš padangų žemyn. Ban-
dymai nuleisti kanuoles parašutais buvo daromi
Andrews oro bazėje, Marylando valstijoje. Pratimus
darė garsioji 82-oji parašutininkų divizija.

Kvakeriai Ieško Tai- kos su Rusija

Jau virš metų laiko, kaip
Amerikos kvakeriai "veda
derybas" su Maskvos atsto-
vais dėl Amerikos ir Rusi-
jos kultūrinio bendradar-
biavimo ir susitarinimo.
Kvakeriai turėjo pasitari-
mų su visa eile Rusijos at-
stovų tarp kitko ir su veto
čempionu — Gromyko.

Kvakeriai mano, kad už-
mezgus kultūrinius santy-
kius su Rusija išsiblaškytų
daug prietarų ir nepasitikė-
jimo tarp abiejų šalių ir tai-
kios išlaikymas būtų leng-
vesnis. Po virš metų dery-
bų kvakeriai dar nesutari-
ta su rusais dėl kokio nors
praktiško "kultūrinio ben-
dradarbiavimo". Kvakeriai
turi gerų norų, rusai pripa-
žįsta, kad jie yra "širdingi",
bet "kultūriniai santykiai"
toliau šitų "pripažinimų"
dar nenuėjo.

AMERIKOS DAKTARAI PRIEŠ TRUMANO PROGRAMĄ

Amerikos daktarų draugi-
ja pradėjo savo suvažiavi-
mą Atlantic City, N. J. Pir-
muose posėdžiuose daktarų
draugijos vadovai griežtai
pasisakė prieš prezidento
Trumano siūlymą įvesti A-
merikoje priverstiną draudi-
mą ligoje. Daktarai žada ir
toliau "auklėti" Amerikos
visuomenę, kad ji suprastų
kaip pragaištingas yra pre-
zidento sumanymas.

SIULO REMTI UŽSIENIŲ SPAUDĄ

Kongresmonas J. D. Lo-
dge iš Connecticut siūlo,
kad Amerika "atvirai ar
kaip kitaip" remtų užsienio
spaudą ir radio stotis, kad
laikraščiai ir radio būtų
prielankesni Amerikai ir
padėtų skleisti Amerikos
pažiūras į įvairius tarptauti-
nius klausimus. Kongresmo-
nas J. D. Lodge yra atstovų
rūmų užsienio reikalų ko-
misijos narys.

Komunistų Byloje Šis Tas Nauja

Vienuolikos komunistų
vadų byloje, kuri eina New
Yorko nuo sausio 17 d., tei-
sėjas Medina praeitą savai-
tę nutarė pasodinti tris kal-
tinamuosius komunistus į
kalėjimą už atsisakymą at-
sakyti į valstybės gynyboje
klausimus. Padėti į kalėjimą
yra John Gates, Guss
Hall ir Henry Winston, ku-
rie sakė, kad jie patys spres,
kokius klausimus atsakyti ir
kokius neatsakyti. Tė komu-
nistai padėti į kalėjimą
30 dienų už teismo paniekini-
mą.

H. Wallace, kaip tik iš-
girdo, kad 3 teisiamieji ko-
munistai padėti į kalėjimą,
tuoj padarė pareiškimą, kad
jis "protestuoja" prieš tai,
nes tai esą priešinga "ame-
rikoniškam teisingumui su-
pratimui" (fair play).

Teisėjas mano kitaip. Jis
kantriai pirminkauja tai
bylai ir leidžia komunistams
ir jų gynėjams vilkinti
bylą, kelti visokius klausimus,
daryti pakartotinius
siūlymus. Bet kai kaltina-
mieji atsisakė duoti atsaky-
mus į klausimus, teisėjo
kantrybė išseko ir jis pa-
siuntė 3 kaltinamuosius į
kalėjimą.

PER METUS IŠGERIA 150,000,000 GALIONŲ SNAPSO

Amerikoje žmonės per
metus išgeria 150 milijonų
galionų snapso. Taip buvo
pranešta likierių pardavėjų
ir fabrikantų suvažiavime
Bostone. Snapso atsargos
visame krašte dabar siekia
600 milijonų galionų. Likierių
suvažiavimas vyksta
Statler viešbutyje. Jų suva-
žiavime buvo pranešta, kad
didžiausios likierių atsargos
rreityje buvo 1939 metais,
kada sandėliuose buvo 480-
000,000 galionų stipriųjų
gėrimų.

Belgradas Iškelia Maskvos Dvivei- diskumą

Per visą Jugoslavijos spau-
dą, pirmoje laikraščių vieto-
je, Jugoslavijos diktatura
skelbia kaltinimus prieš
Maskvą. Diktatoriaus Tito
valdžia sako, kad Maskvos
valdžia yra veidmainiška
tarptautiniuose santykiuose.
Tito kaltina rusus, kad jie:
1) Veisia Jugoslavijoje šni-
pus; 2) Kasdien per savo
radio stotis kursto nuverstį
Jugoslavijos valdžią; 3) Kursto
Jugoslavijos darbi-
ninkus ir valstiečius vartyti
dirbtuvėse ir kolchozuose
sabotažą; 4) Kursto Jugo-
slavijos valstiečius nestaty-
ti valdžiai pyliauvų.

Tito labai yra pasipikti-
nęs savo buvusio boso Sta-
lino dviveidiskumu.

Anglijos Gelžkelie- čiai Streikuoja

Anglijos nacionalizuotųjų
gelžkelių mašinistai jau tre-
čią sekmadienį iš eilės "pu-
siau streikavo". Jie atsisakė
dirbti traukiniuose, kurie
sekmadieniais eina į pajurio
miestus ir kuriais važiuojant
mašinistai ir kiti traukinių
tarnautojai turi kartais vie-
ną kitą naktį praleisti kelio-
nėje, o ne namuose. Gelžke-
lių vadovybė sako, kad ji
neleis tarnautojams diktuo-
ti, kokius traukinius ir kada
leisti, bet tarnautojai taip
pat užsispyrusiai sako, kad
jie tęs "sekmadienį strei-
ką", kol gelžkelių vadovy-
bė sutiks su jų reikalavi-
mais.

Kongresas Vėl Gau- do Šnypus

Atstovų rūmų neameriki-
nės veiklos komisija pradė-
jo naują liudininkų apklaus-
sineimą dėl komunistinių
šnipų veiklos Amerikoje.
Komisija nori išaiškinti ru-
sų šnipinėjimus Amerikos
pramonės įmonėse karo me-
tu ir žada sensacingų nau-
jienų apie šnypus ir jų glo-
bėjus.

Jau žinoma Miss Eliza-
beth T. Bentley, buvusi ko-
munistė, iškėlė viešumon
dar penkis valdžios tarnau-
tojus, kurie, sako, davinėje
informacijas Rusijos agen-
tams.

MAINIERIAI TURI MO- KĖTI PABAUDĄ

Federalinis apeliacijos
teismas šį pirmadienį nu-
sprendė, kad mainierių uni-
ja ir jos vadas J. L. Lewis
turi mokėti pernai teismo
jiems priteistą pabaudą
\$1,420,000. Čia įeina pa-
bauda uniškai 1,400,000 do-
lerių ir 20,000 dolerių pa-
baudos unijos vadui Le-
wis'ui.

DIDELI AREŠTAI VISOJ ISPANIJOSJ

Ispanijos policija padarė
apie 600 areštų įvairiuose
miestuose. Policija stengiasi
sugauti opozicinius žmones,
kurie paskutiniu laiku iš tri-
jų kartų darė pasikėsinimus
su bombomis užmušti Is-
panijos diktatorių generolą
Franko.

Kongresas Baigia Svarstyti Naują Darbo Bilių

Didžiosios Unijos Pritaria Kai Kuriems Įstatymo Pagrie-
zinimams — Mainierių Vadas J. Lewis Šaukia "Išdavys-
tė" — Prezidentas už Taft-Hartley Biliaus Atsaukimą

G. Marshall už At- lanto Pakta

Buvęs Valstybės sekreto-
rius, generolas George C.
Marshall, ragina Atlanto
Pakto valstybes greičiau pa-
tvirtinti Atlanto Gynimosi
Sąjungą, nes nuo to priklaus-
o pasaulio saugumas.

Gen. Marshall praeitą
sekmadienį buvo užsienio
diplomatų svečias, kurie jį
pagerbė dvejų metų sukak-
tuvoms paminėti nuo jo
garsiosios kalbos Cam-
bridge, kur jis pirmą kartą
pasiūlė vadinamą "Mar-
shallo planą" Europos ukiui
atstatyti.

Gen. Marshall sako, kad
ukio atstatymas yra būtinas
reikalas, bet to neužtenka.
Pasaulis turi būti saugus
nuo agresijos, o toks jis bus
tik tada, kai Atlanto sutar-
tis bus patvirtinta ir vaka-
rinės Europos valstybės ap-
ginkluotos.

Tyrinėja Atominę Energos Komisija

Kongreso atominė komi-
sija (bendra senato ir at-
stovų rūmų) praeitą savaitę
pradėjo tyrinėti vyriausybės
paskirta Atominės Energos
Komisijos veikimą. Tai
komisijai buvo padaryta
priekaištai, kad ji yra
labai apsilėdusi ir netvar-
kinga.

Dvejų dienų apklausinė-
mas Atominės energijos ko-
misijos pirmininko, David
E. Lilienthal, kol kas nepa-
rodė jokio ypatingo netvar-
kingumo ar apsilėdimo. Šią
savaitę kongreso komisija
tesia tyrinėjimą.

D. Lilienthal davė išsa-
mus pasiaiškinimus dėl
Atominės komisijos samdy-
tų darbininkų ir tarnautojų,
dėl paslapčių apsaugos ir
dėl kitų jam padarytų prie-
kaištų.

SANCHAJUS ARBA MIRTIS!

Kinijos vadas gen. Čan-
kaiškas per radio paskel-
bė iš Formozos salos, kad
jis per 4 mėnesius atsiims
Sanchajų iš bolševikų, arba,
jei negalės to padaryti, tai
nusižudys. Apie tą Čankai-
šeko radio kalbą rašo San-
chajaus laikraštis anglų kal-
boje "Post Mercury".

PAAUKOJO TREMTI- NIAMS \$500

Detroito gyventojas Juo-
zas Zilinskas jau 5-tą kar-
tą šiais metais atsiunčia čė-
kį po \$100 tremtinių našlai-
čių, senelių ir ligonių reika-
lams. Savo laiške jis rašo:
"Prašau sunaudokite kur la-
biausia reikalinga".

BALF-o Centras širdingai
dėkoja gerb. aukotojui už jo
jautrią širdį ir stambias au-
kas, kurios bus panaudotos
mūsų tremtinių ligonių ir
našlaičių šelpimui.

BALF-o Administracija

Šią savaitę kongresas yra
pasiryžęs baigti svarstyti vy-
riausybės pasiūlytą naują
darbo bilių, kurį priėmus
senasis, unijų nekenčiamas
Taft-Hartley bilius bus at-
šauktas. Didžiosios darbi-
ninkų unijos sutiko, kad vy-
riausybės bilius būtų kiek
griežtesnis, negu pradžioje
jis buvo surašytas. Unijos
sutiko, kad vyriausybė gali
raimti savo žinion streikuo-
jančias įmones, jei streikas
yra žalingas visam krašto
ukiui; Unijos turi duoti vie-
šas pinigines atskaitas;

Unijų ir darbdavių organi-
zacijų pareigūnai turi duoti
pareiškimus, kad jie nėra
nei komunistai nei fašistai.

Šį pirmadienį mainierių
unijos vadas John L. Lewis
pasiuntė visiems senato-
riams telegramą, kurioje jis
griežtai protestuoja prieš
C.I.O. ir A. Darbo Federa-
cijos vadų sutikimą įrašyti
tokius patvarkymus į naują
įstatymą. Lewis sako, kad
Philip Murray ir William
Green "išduoda darbininkų
interesus" sutikdami su to-
kiais patvarkymais.

Prezidentas Trumanas
pakartotinai sakė, kad jis
stovėjo ir stovi už Taft-
Hartley biliaus atšaukimą.
Tokį pažadą prezidentas
davė darbininkams prieš
rinkimus ir nori savo pažā-
dą tęsėti. Prezidentas skati-
na kongresą, kad naujas
darbo bilius būtų priimtas
dar iki vasaros atostogų ir
kongreso vadai pažadėjo tą
padaryti.

BOLŠEVIKAI NETIKI I STEBUKULUS

Rumunijoje, Ploesti mieste
viename krautuvės lange
žmonės pradėjo matyti Pa-
nelės švenčiausios paveiks-
lą. Prie tos krautuvės lango
pradėjo rinktis žmonys. Bol-
ševikų valdžia atsiuntė po-
liciją, minią išvaikė, o bol-
ševikų spauda aiškina, kad
"reakcininkai" sugalvoję tą
stebuklą žmonėms mulkinti.
Sako, kas tai nutęps vieną
lango soną aliejumi ir žmo-
nės stiklę pradėję regėti vi-
sokius prajovus.

TURI LABAI GREITŲ ORLAIVIŲ

Senatorius Lyndon B.
Johnson iš Texas sako, kad
Amerikos karo pajėgos jau
turi orlaivių, kurie skrenda
virš 1000 mylių per valan-
dą. Kiek tokių orlaivių yra
ir kur jie laikomi, senatori-
us nesakė. Tas senatorius
yra senato ginklavimosi ko-
misijos narys.

Jaunas inžinierius liudijo
kongreso šnipų gaudymo
komisijoj, kad jis 1945 m.
norėjo padėti F. B. I. agen-
tams sugauti vieną rusišką
šnipą, bet Valstybės sekre-
torius J. F. Byrnes neleides
to rusų sumti, kad nekiltų
diplomatinis skandalas. J.
F. Byrnes sako, kad jis neat-
simena tokio įvykio.

APŽVALGA

PENSIJOS IR DEMA-GOGIJA

Amerikoje veikia draudimas senatvėje (Old Age and Survivors Insurance) bet iš to draudimo senatvės seniai žmonės gauna labai žemas pensijas. Vidutiniai Massachusetts valstijos senatvės pensijos moka 26 su puse dolerius per mėnesį. Iš tiek pinigų niekas negali išgyventi. Todėl vyriausybė yra pasiūliusi kongresui draudimą senatvėje pagerinti. Vyriausybė siūlo:

1. Praplėsti socialinį draudimą, įtraukiant farmų darbininkus, namų tarnautojus, savarankius biznierių ir kitus už atlyginimą dirbančius žmones, kurie dabar nėra apdrausti.

2. Žymiai pakelti mokamas senatvės pensijas. Dabar aukščiausia pensija, kokią darbininkas su savo šeima gali gauti, yra 85 doleriai, o vyriausybė siūlo, kad maksimum pensija būtų pakelta iki 150 dolerių mėnesiui. Valdžia siūlo visas pensijas pakelti 70 nuošimčių ar daugiau.

3. Dabar ir vyrai ir jo moteris gali gauti pensiją, jei jiems sukanka 65 metai. Vyriausybė siūlo, kad moterims pensija būtų mokama sulaukus 60 metų amžiaus.

4. Dabar gaunantieji pensiją gali užsidirbti dar papildomai per mėnesį 14 dolerių 99 centus. Jei jie uždirba 15 dolerių, pensijos mokėjimas jiems yra nutraukiamas. Valdžia siūlo, kad būtų leidžiama pensininkams užsidirbti per mėnesį iki 50 dolerių.

5. Dabar apdraudžiami prievartiniai darbininkai, kurie uždirba ne daugiau 3,000 dolerių per metus. Vyriausybė siūlo, kad būtų apdraudžiami uždirbantys iki 4,800 dolerių per metus.

Tokie pasiūlymai dėl draudimo senatvėje yra kongrese. Užuoat svarstyti tą pasiūlymą ir jį, gal pagerinus, priimti, atstovų rumai metėsi ir demagogiją ir praeitą savaitę nutarė pripažinti pensijas karo veteranams, kuriems sueina 65 metai amžiaus, jei jie turi per metus pajamų mažiau, kaip 2,500 dolerių (vedę) ir 1,200 dolerių (nevedę).

Šitas pensijų "planas" pareikalautų iš išdo per artimiausius 50 metų 65 milijonų dolerių. Bet "taupūs" kongresmonai tokį nutarimą padarė, nežiurint, kad valstybės biudžetas jau turi 3 milijonų deficitą. Matoma, kongresmonai mano, kad senatas ar gal prezidentas tokį pensijų planą vetuos ir todėl veteranams jokių pensijų nereikės mokėti, o jie bus parodę gerą širdį ir pasidarys sau rinkiminio kapitalo.

Jei būtų pagerintas draudimas senatvėje, kad visą amžių sunkiai dirbęs žmogus galėtų turėti ramų amžiaus galą, tai ir karo veteranai būtų senatvėje apdrausti. Išdas neturėtų išlaikyti senatvės pensijoms mokėti, nes jos būtų padengiamos iš darbininkų ir darbdavių įnašų. Toks, rodos, būtų protingas sprendimas. Gal iki tokio protingo sprendimo dasigalvos ir "taupieji" kongresmonai, kurie nešioja savo širdį po politinį turgų ir rodo, koki ji yra gera.

Lietuva pavergtą, lietuvių kenčia sovietų junga. Paremkite tad, lietuvi, aukomis Antrąjį Lietuvos Gelbėjimo Vajų.

DP ĮSTATYMAS KON-GRESE

Praeitą savaitę atstovų rumai priėmė DP įstatymo pakeitimą. Jei senatas irgi priims panašius pakeitimus, tai dabar veikiantis DP įstatymas bus pakeistas. Atstovų rumai nutarė:

Pakelti įleidžiamų išvietintųjų žmonių skaičių iki 339,000 (dabartinis įstatymas numato įsileisti 205,000 žmonių).

Įsileisti tuos išvietintuosius, kurie buvo išvietintųjų žmonių stovyklose ar sarašuose 1949 m. sausio 1 d. (Dabar įsileidžiami tik tie, kurie buvo DP eilėse 1945 metų gruodžio 22 d.)

Panaikinti dabartinio įstatymo reikalavimą, kad 30 nuošimčių įsileidžiamųjų būtų žemdirbiai ir 40 nuošimčių — Baltijos kraštų ir iš anos pusės Curzono linijos.

Naujas įstatymas reikalautų iš kiekvieno atvykstančio DP pareiškimo po priesaiką, kad jis nėra ir nėra buvęs komunistas.

Atstovų rumai siūlo paskolinti organizacijoms iš valstybės išdo iki 5 milijonų dolerių, kad jos galėtų apmokėti išvietintųjų žmonių kelionę nuo uosto iki jų vykimo vietos.

Tokie yra svarbesnieji įstatymo pakeitimai, priimti atstovų rumų. Ar senatas juos visus patvirtins, pasirodys vėliau.

Įstatymas pilnai patenkina žydų organizacijų reikalavimą panaikinti senojo įstatymo patvarkymą, pagal kurį buvo įleidžiami tik tie DP, kurie buvo stovyklose 1945 metų gale. Mat, daugumas žydų atsirado išvietintųjų žmonių eilėse 1946 ir 1947 metais, kada žydai masinai bėgo iš Lenkijos su rusų valdžios tyliu sutikimu. Išvietintieji žydai pasinaudodami ir panaikintu patvarkymu dėl 30 nuošimčių žemdirbių įsileidimo.

Bet, jei naujas įstatymas ir praeitą, lietuviams jis nepakenks. Dabar tik nuo pačių Amerikos lietuvių priklauso, ar parupinsime išvietintiesiems mūsų tautiečiams darbo ir butų pažadų.

JIS LIUDIJA

Buvęs komunistų agentas ir šnipų tarpininkas, Whittaker Chambers, liudija Algirdas Hiss byloje. W. Chambers sakosi dirbęs šnipinėjimo darba ir gaudavęs slapstus valdžios dokumentus iš aukšto Valstybės departamento valdininko A. Hiss. Byla dėl A. Hiss dokumento vogimo eina New Yorke.

TYRINEJA ATOMINĖS KOMISIJOS DARBA

Senatorius Bourke Hickenlooper (kairė) apklausinėja bendroje kongreso atominės komisijos pirmininką. Sen. Hickenlooper kaltino Lilienthal, kad atominės komisijos esanti netvarka ir daug apsilaido. Lilienthal tą kaltinimą atmeta ir pasakoja kongreso nariams, kokią pažangą atominės energijos gamyba padarė jam pirmininkaujant.

Pokarinė Depresija

Amerika jau gyvena pirmą po karo depresiją. Kol kas bedarbių skaičius nėra dar didelis, "tik" keli milijonai žmonių. Kol kas bedarbiai dar gauna pašalpas iš draudimo nuo nedarbo įstaigų. Kol kas didesnis nedarbas reiškiasi tiksliai lengvosios pramonės šakose, kurios gamina vartojimo daiktus. Žodžiu, "kol kas" depresija dar tik pradeda reikštis. Bet ji jau yra čia ir eina gilyn.

Depresija kapitalistinė, tvarkoją yra lyg koks "gamtos įstatymas". Ji karto karto turi pasireikšti ir ukiu žinovams tai nėra joki slapstis. Visi žino, kad, anksčiau ar vėliau, depresija ateis. Tik tikro laiko niekas nežino ir kartais patys gudrausieji ekspertai padaro klaidą su savo pranašystėmis.

Dėl dabar prasidėjusios depresijos priežasčių ukiu žinovai sutinka. Sako, depresija reiškiasi dėl sekamų priežasčių:

1. Per karą "susitvenkęs" pareikalavimas jau yra išlygintas. Žmonės per kelis karo metus negalėjo pirkti jiems reikalingų daiktų, kaip baldų, visokių elektros prietaisų, drapanų, automobilių ir kitko. Tas, per kelis metus nepatenkintas pareikalavimas, dabar jau yra patenkintas ir todėl išpusta lengvosios pramonės gamyba turi "atslūgti". Kai kuriose ukiu šakose "atslūgimas" yra didesnis, negu normališkas prekių pareikalavimas. Taip yra tekstilės pramonėje, kuri per pirmuosius šiu metų mėnesius gamina mažiau drabužių, negu normaliai Amerikos žmonės jų išperka. Todėl atslūgimas toje pramonės šakoje yra tik laikinas, vėliau laukiama, kad gamyba vėl pakils.

2. Svarbiausioji dabar prasidėjusios depresijos priežastis yra ta, kad Amerikos pramonė baigė didelę pokarinę rekonstrukcijos programą. Nuo karo galo iki šių metų Amerikos pramonė išleido 50 milijonų dolerių naujiems pastatams, mašinoms, pagerintiems įrengimams ir naujiems fabrikins statyti. Ta didžiulė pramonės atnaujinimo ir plėtimo programa dabar jau veikia baigta ir visa eilė pramonės šakų savo gamybos aparato, bent šiuo tarpu, nebeplečia. Tiksliai elektros gamyba dar yra atsilikusi ir jos gamybos šakos plėtimas dar toli gražu nėra baigtas.

3. Trečia dabar besireiškiančios depresijos priežastis yra eksporto sumažėjimas. Amerika kasmet vis mažiau

prekių beivėža į užsienius, o tai reiškia, kad ir Amerikos fabrikai mažiau užsakydų iš užsienių begauna. Dabar Amerikos eksportas daugiausiai remiasi "Marshallo planu", arba nemokamu eksportu į užsienius, už kurį patys Amerikos žmonės sumoka dirbtuvėms.

Užsieniai labai yra reikalingi Amerikos prekių, bet negali už Amerikos prekes sumokėti doleriais. Užsieniai aiškina, kad "dolerių badas" yra pasekmė Amerikos ukiu politikos, kuri siekia prekių įvežimą iš užsienių sumažinti, kiek tik galima. Geras pavyzdys, kaip Amerika stengiasi importą iš užsienių mažinti, yra laikrodžių pramonė, kuri čia šaukia nesavo balsu, kad reikia dar labiau suvaržyti šveicariškų laikrodžių įvežimą. Sako, šveicariškų laikrodžiai atima darbą Amerikos laikrodininkams.

Panašiai yra ir visose kitose ukiu šakose, visos bijo užsienių konkurencijos. Kadangi užsieniai negali Amerikai savo prekių parduoti, tai jie neturi dolerių už Amerikos prekes mokėti. Anglai neparduoda čia savo medžiagų, traktorių, karių, prancūzai neparduoda vyno, silko ir kitko. O jei neparduoda, tai ir neperka.

Seniau į depresiją buvo žiurima, kaip į savo rūšies "Dievo ryklę", prieš kurią nebuvu prasmės kovoti. Mokytis ekonomistai sakydavo, kad depresija yra, kaip "audra gamtoje", ji apvalo orą, pašalina atsilikusias imones, pagilina varžytynės tarp įvairių dirbtuvių ir silpnėsnes išmeta lauk. Po "depresijos" - audros, girdi, ukiu kils vėl pradeda naujai burti ir, atsijauninęs, sustiprėjęs, žengia toliau progresu keliu į... naują pakilimą ir... naują depresiją.

Dabar žmonės tokių depresijų aiškinimų nebeneri priimti ir galvoja kitaip. Kiekvienas žmogus dabar ima klausyti: Kodėl depresijos laiku gamyba turi susitraukti, jeigu mes turime apšiai darbininkų, kurie nori dirbti ir sau žmonišką duonos kąsnį užsidirbti? Kodėl sulaukyti gamyba, jei miestai turi lauzynus, kuriuos senai laikas perstatyti! Musų upes reikia reguliuoti, kad per potvinius nuostolių nedarytų, laukus

drėkintų, elektrą gamintų ir butų išvalytos, kad jomis galėtų laivai plaukioti ir prekes gabenti.

Pareikalavimas visokių gėrybių ir Amerikoje yra didelis. Čia reikia ligoninių, butų, naujų elektrinių, kanalų, kelių, plieno liejyklų, mokyklų, ginklų (pačiai Amerikai ir jos sąjungininkams). Prezidentas Trumanas neseniai iškėlė savo "ketvirtą punktą" — Amerikos artimieji ir tolimieji kaimynai gyvena pusbadžiu, jų gamtos turtai nėra išnaudojami, jų technika atsilikusi, jų skurdas didelis. Kodėl neduoti jiems techniską pagalbą jų ukiu pakelti paškolomis, kurios paprastai duodamos pramonės dirbiniams, o ne pinigais?

Jei yra žaliavų, darbininkų ir yra pareikalavimas, tai kodėl visuomenė turėtų sudėjęsi rankas laukti, kol depresija pati praeis ir vėl grįš "normališki laikai"? Taigi, kodėl?

Kai kas pasakys, kad gamybos kėlimas yra geras dalykas, bet kas už tą mokės? Jei privačios kompanijos stato plieno liejyklas, elektrines, ar kitokias dirbtuves, jos ir apmoka. O kas mokės, jeigu "visuomenė" planingai imsis patenkinti tos pačios visuomenės reikalus, kaip tai kelių tiesimą, ginklų kalimą ir t. t.?

Į tą klausimą atsakymas yra paprastas. Jei gamyba didinama visuomenės pareikalavimui patenkinti, tai visuomenė ir finansuoja tą visą reikalą. Organizautos visuomenės valios reikėja į valstybę, per jos valdomuosius ir įstatymų leidžiamuosius organus. Valstybė (administracija ir kongresas) tą reikalą ir turi spręsti. Gamybos finansavimas gali būti daromas paskolomis ar iš visuomenės surinktais mokesčiais. Didesni darbai mokesčiais negali būti finansuojami, bet tiksliai paskolomis. Apie tokį finansavimą ir kalbama, kai reikalas eina apie kovą prieš depresiją.

Administracija ir kongresas turi visą eilę projektų, kaip kovoti prieš depresiją. Bet "kol kas" ta kova nėra per daug aktuali, todėl reikalas atidėliojamas. Apie tuos planus ir projektus teks kitą kartą kalbėti.

K. Esminas

RED. ATSAKYMAI

J. Kuraičiui, Montevideo. Urugvajui — Tamstos korespondencijos nedėsimė.

Urugvajaus Liet. T. Vairkams Globoti Draugijai, Montevideo — Manom, kad tuos rūšies atitaisymas reikia siųsti į laikraštį, kurs paskelbė klaidingas žinias apie tamstų draugiją. Laiško nedėsimė.

Kas Savaitė

Jau 6000 Lietuvių

Prieš pusantros savaitės jau buvo atvykę 5 tūkstančiai lietuvių iš Vokietijos. Dabar atvykusiųjų skaičius jau siekia 6 tūkstančių. Naujų ateivių skaičius didėja.

Bet lietuvių Europos griuvėsiuose vis dar yra daug ir turime parupinti daugiau darbo ir buto pažadų, kad didesnis skaičius mūsų tautiečių pasiektų Ameriką. Tą galime padaryti visi, farmaciai ir darbininkai, namų savininkai ir biznierių. Reikia tik noro ir trupučiuką žmoniškumo.

Dabar Amerikoje yra sunkiau su darbais. Bet naujieji ateiviai stveriasi bet kokio darbo ir, kiek mes patyrėme, didžiausias tų naujųjų ateivių noras yra nebūti niekam našta!

Senieji ateiviai galime prisiminti, kad ir mes, kada atvykome į šią šalį, visi rodome pirmą prieglaudą pas saviškius, pas gimines ar pažįstamus, o kartais ir pas svetimus tautiečius. Panašioji padėty yra ir naujieji ateiviai, bet jie nėra našta.

Alger Hiss Byla

Alger Hiss yra buvęs aukščias Valstybės departamento pareigūnas; jis buvo Jungtinių Tautų steigiamosios suvažiavimo sekretorius; jis buvo ir judoskos Jaltos sutarties įkvėpėjas, o vėliau buvo Carnegie "taikos fondacijos" pirmininkas. Alger Hiss yra tikrų tikriausias amerikonas, devintos pakaitalijos ir melynųjų kraujo amerikonas! Jis yra aukšto mokslo ir didelių gabumų žmogus.

Dabar tas žmogus atsidūrė teisme. Teismas aiškina, ar jis sistematiškai VOGĖ Valstybės departamento dokumentus ir perdavinėjo juos Rusijai per komunistų partijos agentą Whittaker Chambers! W. Chambers sako, jis vogė, o A. Hiss ginasi.

Teismas tars savo žodį. Jei A. Hiss ir atlikinėjo Rusijos valdžiai šnipų patarnavimus, jis, be abejo, tą darė ne už pinigus, bet dėl "idejos". Tame ir yra bolševikiško apaštalavimo pavojus, kad atsiranda šviesių žmonių, kurie Rusijos kruvinai diktaturai atlieka šlykščiausius patarnavimus dėl "idejos", o ne už pinigus. Piniginius šnipus lengviau ir išgaudyti, bet "idejiniai" šnipai ir išdavikai yra pavojingiausia šnipų veislė.

"Pakaustė Mechanizacija"

L. Pruseika "Vilnyje" džiaugiasi, kad Lietuvoje gegužės mėnesį jau gyvavo 3000 kolektyvinių ukių ir jau "pradėti planai suorganizuoti dar 700 kolektyvinių ukių".

L. Pruseikos supratimu, "geriausia lekcija tai praktika. Apdirbant laukus sulig bendru planu ir pakaustant ukius mechanizacija, produktyvumas daug didesnis".

L. Pruseika sąmoningai meluoja, kad "praktika" skatina kolektyvinių ukių kurimą. Ne praktika, bet nagaika. Ne "didesnis produktyvumas" suvarė Lietuvos valstiečius į kolchozus, bet rusiškas durtuvos. O kas dėl to "pakaustymo mechanizacija", tai ar tik nebus Suvalkijos buožė? Pruseika "blūsą pakaustę"? Praeitą savaitę "K." mes davėme skaičius apie Rusijos gyvulių ukių ir skaičiai rodo, kad kolektyvizacija sužlugdė Rusijos gyvulių uki.

W. Churchill Apkurto

W. Churchill, buvęs anglų karo metų vadas, praeitą savaitę sakė, kad jis 1935-1936 metais "girdėjęs balsus", kurie skelbė naują artėjantį karą. Dabar jis sakosi tokių balsų nebegirdįs ir mano, kad Vakarų Europa, apsiginklavusi ir pasiruošusi, gali išvengti naujos karo nelaimės.

Ar Churchill apkurto, ar tiksliai diplomatinį liežuvių vartoją, mes nežinome. Atrodo, kad jis apkurto, nes negirdi nei Kinijos armotų griausmo, nei Graikijos partizanų šūvių. Kad jis negirdi 100 milijonų Europos Rytų žmonių vaičiojimo, tai yra visai suprantama, nes jis pats padėjo tuos žmones išduoti į Maskvos vergiją.

Churchillio ausys yra, kaip ir jo sąžinė, — pagal reikalą. Kada, jo išmanymu, Britanijai ko nors reikia, tada jis puikiai girdi, kada ne — jis kurčia.

"Birželio Dienos"

Kas metai birželio viduryje lietuvių visame pasaulyje mini liudnas "birželio dienas". 1940 metais birželio viduryje rusų armijos išiveržė į Lietuvą ir prijungė Lietuvą prie Rusijos, o 1941 metais birželio viduryje rusai padarė masines lietuvių oblavas, gaudė žmones tūkstančiais ir vežė į Sibiro ir kitų tolybių koncentracijos stovyklas.

Lietuva ir lietuvių tauta ir dabar gyvena liudnas "birželio dienas". Okupantai šeiminkauja krašte ir veža žmones į rusišką vergiją. Kiek žmonių išveža, kiek vietoje nukankina, — skaičių niekas nežino, tik patys budeliai galėtų pasakyti, kiek jie lietuvių jau yra išnaikinę.

Liudnos "birželio dienos" tęsis, kol Lietuva bus totalitarinės Maskvos diktatūros vergijoje.

Nėr Pinigų Frankui

Prezidentas Trumanas praeitą savaitę sakė, kad jis visiškai pritaria Export-Import Banko nusistatymui neduoti paskolos Ispanijos generolo Franko valdžiai.

Amerikos vyriausybė yra pakartotinai siūliusi Ispanijos diktatoriui sušvelninti jo kruviną režimą ir pakeisti jo ekonominę politiką. Generolas Franko to patarimo nemato reikalo klausyti, o Amerikos vyriausybė nemato reikalo duoti jam pinigų. Taip reikalas ir pasilieka.

"Valdo Išminti"

"Sandara" neseniai paskelbė VLIK-o ir Vyriausios Tarybos pirmininkų lankymosi lyg ir įvertinimą. Dabar "Sandara" rašo, kad tą "įvertinimą" "Sandarai" parašęs V. Sidzikauskas, kurs Amerikos lietuvių vardu prirašė visokių pasizadėjimų ir gana aukštai pats iškėlė savo atsilankymo rezultatus.

"K." pasisakė dėl to straipsnio, nespėliodamas, kas jį rašė. Už atvirą nuomonę dabar gavome spragti iš "Sandaros", kuri mano, kad mes nemokame taip "valdyti išminti", kaip V. Sidzikauskas.

Gal V. Sidzikauskas geriau už "Keleivį" "valdo išminti", mes dėl to nesiginčysime. Bet "S." redakcija, jei dėjo tokį straipsnį be parašo, neturėjo autoriaus vardą išduoti, nes tuo ji ir p. Sidzikauską ir pati save stato į gana keistoką padėtį. Gerai "valdyti išminti", bet kartais reikia mokėti ir liežuvių pavaldyti...

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Kas Girdėt Chicagoje

Mūsų Žinios

Siemet gegužės 30 d., kaip puošimo diena, buvo viena iš maloniausių. Dangus skaisčius, mėlynas, saulutė linksmi švietė, bet nebuvo per daug karšta.

Lietuviai Chicagoje, kaip kasmet, taip ir siemet, dideliais būriais rinkosi į Lietuvos Tautinės Kapinės prisiminti mirusiųjų ir papuošti jų kapus. Rinkomės prisiminti žuvusiųjų kovose už žmonijos ir mūsų šalies laisvę. Toki yra tos dienos prasmė.

Lietuvių Tautinėse Kapinėse iškilmės prasidėjo 11 val. Don Varno legionierių posto nariai atnešė vienišini vėliavomis prie Legionierių paminklo ir čia atliko kariškų apeigas žuvusiems pagerbti.

Kapinių garsialkalbiai buvo gerai įrengti ir toliau stovintiems nebuvo sunkumo programą sekti. Programą sumanė vedė P. Tamkevičius. Iš programos reikia paminėti K. Steponavičiaus vedamą beną ir to paties K. Steponavičiaus vedamą "Pirmyn" chorą, kuris padainavo kelias tai dienai pritaikintas dainas. Kalbėjo Dr. Montvidas apie Tautinių Kapinių iškilmą ir kodėl pažangieji žmonės turėjo jas įsteigti. Paskui kalbėjo M. Gudelis apie Dr. J. Šliupą ir apie reikalingą pastatyti mūsų tautos veteranų paminklą. Jis prisiminė, kad Dr. J. Šliupas, visą amžių dirbęs lietuvių tautini

darbą, turėjo mirti svetur, pabėgęs nuo Lietuvos žudių, rusiškų okupantų.

J. J. P.

MIAMI, FLA.

Vasara atėjo. Žmonės, kaip paukščiai, grįžo iš Floridos į Nortus. Kurie čia atvyksta pirmą kartą, jiems nepatinka Miami. Bet pabuvę keletą savaičių apsipranta ir žiūrėk nusiperka sau ar tai namą, ar kokį būtinai. Mes dabar jau turime nemažai čia lietuvių biznierių, automobilių taisytojų, bučerių, taverių laikytojų, viešbučių ir "katedžių" savininkų. Turime lietuvių daktarų ir advokatų. Su laiku gal turėsime ir lietuvišką sveitainę. Mūsų klubas stengiasi namą įsigyti, bet vis trūksta kapitalo. O privatus žmogus, kuris galėtų svetainę įrengti ir paskui iš to biznį daryti, nesimėto to reikalo. Jei būtų lietuviška sveitainė, tai ji patarnautų musikiams atvažiuojantiems čia pasilsėti.

Gegužės 24 d. buvome užprašyti į svečius pas gerb. M. Popierą. Sutikome. Tą pat dieną skambina gerb. F. A. Rožėnai, sako atvykį į išleistuves. Gaila, sakome, jau užprašyti. Bet d. Rožėnas "sutvarkė" tą reikalą ir kitą dieną nuvykome pirmą pas M. Popierą ant puikių niėtų, o vėliau kartu nuvykome į F. A. Rožėno išleistuves. Čia radome jau didelį būrį svečių gerb. J. Stevensoną, J. Bubnį, Usonį ir k., gal apie 30 svečių. Padarėme šaunias išleistuves. Draugai Rožėnai turi čia biznį, gražų namą, o Nortuose, Raynham, Mass. turi puikią farmą. Tai vasaros laikui jie išvyko į savo farmą, o dukterys paliko čia biznį prižiūrėti. Po smagių vaišių atsiveikino ir palinkėjome laimingos kelionės iš šiaurės ir vėl grįžti į Miami.

Grįždami namo dar buvome užsukę į g. Verbilų užėigą, bet jo neradome, tikait partnerį. Jie turi gerą tavernę prie labai gyvo kelio.

C. K. Braze

Pavergęs Lietuvą priešais nesigaili nieko jai naikinti. Ar, Tu, lietuvi, pagailėsi aukos ir neparemsi ALT vykdymo Vajaus jai išlaisvinti?

DAR GALIMA UŽSISAKYTI KELEIVIO KALENDORIŲ 1949 METAMS

Jau 37 metai, kaip "Keleivis" kasmet leidžia puikų kalendorių. 1949 metų kalendorius jau atspausdintas ir siuntinėjamas. Laikas jį užsisakyti. Kaina 50 centų.

Keleivio kalendoriuje yra įdėta daug skaitymų, eilių, svarbių informacijų, adresų, patarimų, yra sudėti apvaliams metams tautiški vardai ir šventės, paduodamas saulės užtekėjimas ir nusileidimas per apvalius metus.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu

KELEIVIS
636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

ARMIJA TYRINĖJA "ROMANTIŠKĄ LAVONĄ"

Prieš 5 metus kareivis Anthony Martino dingo karo fronte ir buvo paskelbtas miręs. Dabar jis atsirado New Yorke, pasisakė neatsimėnas, kaip jis pasitraukė iš fronto ir kaip jis grįžo į Ameriką. Čia grįžęs jis vedė žmoną Staten Island, N. Y., susilaukė dvejų vaikų, o dabar pasirodė, kad jis seniau buvo vedęs moterį ir turėjo vieną vaikutį Waterbury, Conn. Armija dabar aiškina, ar jis nėra apsimetėlis dezertyras, o kai išaiškina tą reikalą, tada paliks jam pamišiaiškinti reikalą su savo dviem žmonomis.

PATERSON, N. J.

Turėjome Prakalbas

Gegužės mėn. 29 d. Patersono 65-ia Socialdemokratų kuopa buvo surengusi prakalbas. Kalbėjo iš Brooklyn atvykę žymūs kalbėtojai: V. Gervickas, K. Balčiauskas, J. Buivydas.

Gervickas, yra buvęs lietuvių tremtinių prof. sąjungos darbininku pirmininkas Vokietijoje. Jis nušvietė sunkių lietuvių darbininko padėties raudonojo ir rudojo okupanto metu. Kiek vargo, kančių teko patirti lietuvių darbininkui po "išlaisvinimo vėliava", kada raudonas teroras siautė Lietuvoje. Bolševizmas žadėjo tautoms "laisvę" ir trėmė tūkstančius darbininkų į Sibiro taigas. Kalbėtojas kviečia visus įsijungti į bendrą kovą prieš komunizmą, kuris nesą pasauliui žiaurų terorą.

K. Balčiauskas, nušvietė IRRC organizacijos veiklą. Papasakojo kiek IRRC yra padėjusi tremtiniams Vokietijoje ir emigruojant. IRRC rūpinasi ne vien tik emigracija, bet ir tais, kurie yra papuolę į beviltišką padėtį, neturėdami galimybių, dėl sunkios ligos kur nors įsikurti. Ši organizacija globoja tūkstančius džiovininkų, įvairiose Vokietijoje bei Šveicarijoje esančiose sanatorijose. K. Balčiauskas kviečia kiekvieną lietuvi, nors mažą dalimi paremti prie IRRC esantį lietuvių fondą, kuris rūpinasi sunkiose sąlygose patekusiems lietuviams.

J. Buivydas, nušvietė tarp tautinę padėtį. Taip pat kelias žodžiais apibūdino Pariziaus konferenciją. Prakalbų metu buvo renkamos aukos, prie IRRC esančiam lietuvių fondui.

Aukavo po \$2— J. Ragauskienė, Mrs. Januska ir Volkus. Po \$1 aukavo: Mrs. Šeila, Strankus, Šeila, Gilius, Linkė, Juozas Baublys, J. Siurinėvičius, Visockas, Šatkus, Kusinevičienė, M. Ragauskas, Kubičius, Grabliauskienė, Simanavičius, Žilinskas, Mrs. X, Bronius Baublys, S. Convoys, Januška, Remeikis, Petras Vieškevičius, A. Matukas, S. Meilus, V. Sarpalius, Dulkis ir Mrs. Dulkis.

65-os kp. Narys

Nauji Tremtinių Transportai

Šių metų birželio 3 d. laivu "Marine Tiger" į New Yorką atvyko 10 lietuvių šeimų. Atvyko:

Česna Anna ir Chicago; Galinis Jonas ir Kearney, N. J.; Genet Ervin ir Brooklyn; Gregeris Ljudas ir Sandoval, Ill.; Kikutis Kristupas ir Collinsville, Ill.; Lukoševičius Paulina ir Elizabeth, N. J.; Mazuraitis William ir Brad-dock, Pa.; Mickunas Vladas ir Bostoną, Micpoviličienė Anna ir Brooklyną ir Noyak Marijona ir Chicago.

—o—

Birželio 6 d. laivu "General Holbrook" į Bostoną atvyko 60 lietuvių šeimų. Atvyko:

Eitmanas Algirdas, Gedutis Antanas, Grudzinskas Ona, Grybauskas Antanas, Ignatonis Jeronimas, Jakomaitis Gerda, Jakštys Jonas, Jarašunas Petras, Jucaitė Bronė, Juzėnas Stasys, Kaliskis Dimitrijus, Kasputis Jonas, Konkulevičius Vytautas, Lissauskas Augustas, Lukauskas Pranas, Mažionytė Sofija, Mikalauskas Vladas, Milunaitis Pranas, Nagalauskas Antanas, Pečiulis Jonas, Pelegrinas Vladas, Petkevičienė Elena, Petkevičius Vladas, Petruskevičius Vytautas, Pilmonaitė Ema, Pleštys Kazimieras, Pukštis Karolina, Račkauskas Janina, Radzienė Julia, Ragauskas Antanas, Rimavičius Vladas, Rudokienė Adelė, Sabaliauskas Kazys, Sadauskas Vacys, Sakalauskaitė Kungunda, Šlapelis Petras, Stekunas Juozas, Sukys Ireneus, Skripkus Kazys, Tamašauskienė Ona, P. Tamašauskas Vincas, Tamošauskas Leonas, Taučas Juozas, Tekorys Jonas, Tatilas Pranas, Uselis Zenonas, Valaitis Anelė, Vasiljauskas Aleksandras, Vedeckas Leonas, Vingelis Ignas, Visminas Liudvikas, Visockas Juozas, Zavičkas Stasys, Zerskaitė Emilija, Zubernis Edvardas, Zymonas Pranas, Beržanskis Jonas, Bieliauskas Vytautas ir Budreckas Stasys.

—o—

Birželio 7 d. laivu "General McCrae" į New Yorką atvyko 116 lietuvių šeimų. Atvyko:

Alilionis Henrikas, Ališauskas Povilas, Asminas Jonas, Aukštuolis Rapolas, Balsevičius Povilas, Barusevičius Pranas, Bendoraitis Bronius, Benkauskaitė Danutė, Bliumentalis Eduardas, Brazys Jonas, Bucmys Steponas, Butkus Julius, Česna Juozas, Chamskas Vytautas, Česna Kazys, Daugvydas Kazimieras, Daunus Ignas, Dauskus Stanislovas, Dobrovolskis Jonas, Domanskis Vandalinas, Drasutis Edmontas, Drungilis Veronika, Durickas Stasys, Endzelis Paulius, Gasparaitis Pranas, Geleželė Albertas, Genys Juozas, Gibaitis Juozas, Grudzinskas Elena, Grudzinskas Vytautas, Grybauskas Vincas, Guiskis Emilija, Ilonis Paulina, Jagminas Pranas, Jančiauskas Jadvyga, Janulis Kazys, Jasevičius Juozas, Kantauskas Povilas, Karnavičius Albinas, Karosas Vitoldas, Kaulnelis Ignas, Kaušas Vaclovas, Kavaliunas Juozas, Kazlauskas Teofilus, Kiršinas Vincas, Korziema Emilija, Kriščiūnas Jonas, Krice-na Vincas, Kiburis Viktoras, Korkutis Juozas, Krasauskas Vanda, Krasenikovienė Pelagija, Kronas Liudvikas, Kudakas Jonas, Kvedaravičius Vytautas, Lapas Zdislavas, Leknickas Kazys, Leparskas Alfonsas, Liauba Albinas, Lilekaitė Emilija, Liubinas Juozas, Maciulaitis Juozas, Majauskas Vytautas, Mateika Albertas, Merkšraitytė Ona, Mitkus Teodoras, Mončys Kazimieras, Monstavičius Dionizius, Morkunas Mykolas, Navacas Juozas, Noreika Vaclovas, Norkus Petras, Pabilionis Feliksas, Papartis Petras, Petruitis Mykolas, Pšibilskis Stasys, Radžiūnas Juozas, Ralys Leonardas, Ratkelis Juozas, Raudys Juozas, Rudavičius Vytautas, Rudžiūnas Petras, Ruta Stanislovas, Saladžius Vytautas, Šaulys Antanas, Šimkus Vytautas, Skudzinskas Algirdas, Šližys Leonardas, Šmitas Ferdinandas, Sodeika Stasys, Stanaitis Stasys, Starevičius Petras, Stasiulis Jonas, Strimaitis Petras, Stupis Konstancija, Taraila Ona, Valentinas Albinas, Valiunas Juozas, Vaireika Juozas, Varnauskas Vaclovas, Velickas Agnėška, Venclovas Juozas, Vidmantas Gabrielius, Vileniškis Antanas, Vilkas Eugenijus, Vinclovas Mykolas, Zidonis Pranas, Ziemelis Bronius, Žilionis Juozas, Zinkevičius Stasys, Zirlys Mykolas, Zubkus Angela, Žukas Vaclovas, Žukauskas Vytautas ir Žutautas Vladislovas.

BROOKLYN, N. Y.

Socialdemokratų Susirinkimas

Šį penktadienį, birželio mėn. 10 d. Lietuvių atletų klubo patalpoje, 168 Marey ave., Brooklyn, šaukiamas LSS 19 kuopos narių susirinkimas.

Šis susirinkimas prieš vasaros atostogas yra paskutinis ir prasidės 7:30 val. vakare punktualiai, todėl visi prašomi susirinkti neveluojant.

Buvę socialdemokratai Europoje ar jiems prijaucijai taip pat kviečiami į susirinkimą atvykti, kurie gyvena Brooklyn apylinkėse.

Sekr. A. Mačionis

Kad skalbiniai žiemos metu neprisaltų prie šniuro, pirm negu juos džiausi, su skuduru sumirkyti į uksusą nubrauk per šniurą.

LIETUVOS TREMTINIAI PAJIESKO SAVO GIMINIŲ AMERIKOJE

Pajieskomi čia asmenys malonės kreiptis į Lietuvos Konsulatą, kurio adresas yra paduotas šių pajieskojimų pabaigoje. Konsulas praneš, kas jų pajiesko ir iš kur.

Babrauskaitė Veronika iš Reketijos km., Liubavo val. Počkus iš Vėviržėnų. Bruderytė - Venc Marija ir vyras, kilęs Pentiškių km., Griškabudžio val. Butkutė sesuo Barboros Grybienės iš Gargždų. Delkus Ona iš Antakalniškių km., Jurbarko val. išvykusi Argentinon. Dickman Adam. Elster Joseph ir žmona Harturgytė Marija iš Jurbarko. Genevičius Vytautas ir sesuo Marija, iš Vilkaviškio. Griškaitė - Petrikienė dukterė Juozo. Gručiūnas Vincas ir jo dukterė, iš Matlaukio km., Kaupiškių val. Jaugaitės Liudvika ir Veronika iš Sedos val. Karpienė - Kasiljauskaitė Justina iš Žiopių km., Laižuvo val. ir vyras Pranas. Maknavičius Pijus ir Vaitiekus iš Trilaukių km., Pajevonio val. Patackas Juozas s. Juozo ir Patackas Juozas s. Vinco iš

Mikniškių km., Rudaminos val. Prackaitis Willis ir sesuo Stankus Konstancija. Pungris - Perminaitė Magdalena, dukterė Prano Permino, iš Šilalės val. Rakauskas Ignas ir Simonas ir jų seserys: Ieva ir Pranciška Kuodis iš Čekų km., Viekšnių parap. Rauba Leonardas ir jo motina Anė. Redeckas Kazys iš Raguvėlės, Panevėžio ap. Rubliauskas Pranas. Rudvalis Pranciškus iš Reketijos km., Liubavo val. Rumšytė Monika iš Naukaimio km., Jurbarko val. išvykusi Argentinon. Sidlauskaitė Ieva iš Reketijos km., Liubavo val. Spurgaitytė — Bruderis Augustas ir vyras Julius iš Lipkų km., Griškabudžio val. Trejakauskaitė - Slegas Mary iš Dumčių km., Paezerių val. Ulickas Juozas ir Stanislovas, sunas Adomo. Užnys Jonas iš Plungės. Vilimas Kostas iš Kaniukių km., Antalieptės val. Tamulis Izabelė iš Radviliškio, Šiaulių ap. Teikertienė - Tenikaitytė Anė iš Meizių km., Tauragės ap. Venslauskas Jonas ir sesuo Magdalena, vaikai Jono, iš Vigrėlių km., Gražiškių val. Vilčiauskas Jonas iš Viekšnių Žaginas Juozas iš Akmenės, Mažeikių apskr. Urbas Petras, žmona Jasnauškaitė ir dukterė Emilija. Zdanavičius Pranas, agronomas. Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

SIUNTINIAI Į EUROPA

Lietuviams Remti Draugija siūnia Europon lietuviams tremtiniams siuntinius dviejop didžio, po \$7.50 ir po \$10. Supakavimas ir kitas darbas atliekamas veltui.

Už \$7.50:

2 sv. kavos, 1 sv. sviesto, 1 sv. pieno miltelių, 1/2 sv. arbatos, 1 kvorta aliejaus, 4 sv. cukraus gabaliukų, 2 sv. taukų, 1 kenukas kondensuoto pieno ir 2 gabaliukai mūlo.

Už \$10:

3 svarai kavos, 2 sv. sviesto, 1 sv. pieno miltelių, 1/2 sv. arbatos, 1 kvorta Mazola aliejaus, 4 sv. cukraus gabaliukų, 2 sv. taukų, 1 1/2 sv. sausos dešros, 1 kenukas kondensuoto pieno ir 2 gabaliukai mūlo.

Su užsakymu reikia prisijusti čeki arba money orderį ir aiškiai nurodyti siuntėjo ir priėmėjo adresus. Ir reikia pasakyti, ką daryti su siuntiniu jeigu jį nebetų galima nurodyti asmeniui iteikti: pavesti jį stovyklos vadovybei ar grąžinti siuntėjui atgal? Grąžinant siuntėjas turės apmokėti.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti mums šiuo adresu: Lithuanian Aid Association, Inc., 99 Ward st., Worcester, Mass.

Tikra Teisybė

APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

— arba —

Komunistų Diktatura Faktų Šviesoje.

Tokia knyga tik ką išėjo iš spaudos. Ją išleido "Keleivis." Nors Sovietų Rusija gyvuoja jau nuo 1917 metų, tačiau tikros teisybės apie ją beveik niekas užsieny nežino — nežino net ir komunistų vadai. Taigi būtinai buvo reikalinga tokia knyga, kuri parodytų Stalino Diktaturą faktų šviesoje. Ir tokią knygą dabar turim. Čia vieni tik faktai, vien tik teisybės. Knyga didelio formato, arti 100 puslapių skaitymo. Kaina 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

LAISVAS PO 17 METŲ KALĖJIMO

Rene De Meerleer (viduryje) 35 metų vyras, išsėdėjęs kalėjime 17 metų ir dabar išleistas į laisvę. Jis susitinka su savo tėvais. Prieš 17 metų jis dalyvavo vienos gazolino stoties apšilime ir nušovė vieną stoties tarnautoją. Už tai jis buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Dabar teismas jo bausmę sušvelnino ir jis išleistas į laisvę.

MARGUMYNAI

Skęsta Sala
Amerikoje yra viena sala, kuri „skęsta“, arba grimsta į jūros dugną. Ta sala yra Terminal Island, Los Angeles uoste. Ji kasmet grimsta žemyn po 3 colius, o kai kuriais metais ir daugiau.

Nuostolis nebutų didelis, jei viena salelė nugrimstų į jūros dugną, jei Terminal saloje nebutų labai brangių įrengimų. Amerikos karo laivynas toje saloje turi 180 milijonų dolerių vertės pastatų, šipjardę ir priplaukų. Toje saloje yra įrengtos ir biznio priplaukos ir pernai metais per tos salos priplauką buvo iškrauta ir pakrauta 20 milijonų tonų visokių prekių. Visi tie brangūs įrengimai ir daugelio milijonų vertės sandėliai grimsta.

Kol kas niekas nesugalvojo jokio būdo, kaip apsaugoti tą salą nuo nuskendimo. Tiesa, kai kuriose vietose ta sala jau turi pilimus apsaugai nuo vandens, bet to neužtenka. Vienoje vietoje, netoli karo laivyno šipjardės, sala įdubę 12 pėdų per penkiolika metų.

Žinovai aiškina, kad po Los Angeles miestui ir po Terminal sala yra didelės aliejaus atsargos. Kai aliejus buvo išpumpuotas iš žemės gilumos, tai, sako, žemė ir slenkia į patūstėjusią aliejus vietą.

Ar tas aiškinimas yra teisingas, pasakyti sunku. Bet faktas yra, kad Terminal sala skęsta.

Vėjo Elektrinės
Prieš 60 metų garsus prancūzų inžinierius, Alexander Gustave Eiffel, pastatė Paryžiuje, Marso Lauke, aukštą plieno bokštą, 984 pėdų aukštumo. Tas bokštas stovi jau 60 metų ir atlaikė dau-

gybę audrų. Ilgą laiką Eiffelio Bokštas buvo aukščiausias pastatas pasaulyje. Dabar aukščiausias pastatas pasaulyje yra Empire State Building New Yorke, kurs stiebiasi į padanges 1248 pėdas!

Inžinierius Eiffel įrodė, kad aukšti plieno pastatai gali atlaikyti smarkų vėją ir temperatūros pasikeitimus. Todėl sakoma, kad jis pradėjo naują erą architekturoje.

Pagal Eiffelio Bokšto pavyzdį vienas vokiečių inžinierius, Hermann Honef, siūlo statyti netoli Kiel miesto vėjo elektrines. Jis siūlo pastatyti eilę aukštų plieno bokštų su vėjo malūnų sparnais, kurie sukdamiesi galėtų vartoti didelę elektros stotį. Pagal to inžinieriaus apskaičiavimą vėjo elektrinės galėtų gaminti per metus 800,000,000 kilowatų elektros jėgos.

H. Honef mano, kad vien vėjo jėgos neužtektų dideliame kiekiui elektros gaminti, todėl siūlo sujungti du ežerus, Selenter ir Binner. Šis pastarasis ežeras yra 110 pėdų žemiau, kaip Selenter ežeras, todėl, leidžiant vandenį iš vieno į kitą, galima būtų panaudoti ir vandens jėgą elektrai gaminti, o vėjo varomi siurbiai paskui vandenį iš Binner ežero vėl pumpuotų į Selenter ežerą. Toks įdomus projektas jau paruoštas ir, rodos, bus vykdomas.

Mūsų tėvų kraštas Lietuva buvo ir bus laisva. Lietuvos išlaisvinimo siekia Amerikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vajus. Paremk, tautietai, tad jos darbus!

Buvusio Lietuvos Prezidento DR. KAZIO GRINIAUS Atsiminimai ir Mintys

Tai yra stora, didelė 300 puslapių smulkaus rašto knyga apie lietuvių tautinį atgimimą, apie senesnius lietuvių veikėjus, partijas, programas ir lietuvių tautos kovas už laisvę. Knyga labai įdomi, paduoda daug žinių iš mūsų senosios istorijos, o daktaras K. Grinius iš savo atsiminimų papasakoja daug linksmų ir įdomių nuotykių. Skaitydami tą knygą prisiminsime mūsų jaunas dienas Lietuvoje. Knygos kaina \$2. Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Dirbtinis Aliejus

Kaip tik pasibaigė karas, aliantai pasiuntė į Vokietiją daug visokių ekspertų iš tirti vokiškos pramonės paslaptis ir ypatingai vokiečių naujosioms atradimams laike karo. Tarp kitų ekspertų, ten nusidaužė ir aliejaus pramonės inžinieriai susipažinti su vokiečių dirbtinio aliejaus gamyba. Viena tokių ekspertų misija į Vokietijos aliejaus dirbtuvės vadinosi „Allied Technical Oil Mission“. Ta „misija“ pargabeno iš Vokietijos šimtus tūkstančių visokių techniškių dokumentų ir pristatė savo darbdaviams 350 raportų apie vokiečių skysto kuro gamybą.

Vokiečiai galėo kariauti tik dėka dirbtiniam aliejui. Dirbtinis aliejus varė jų tankus, orlaivius, karo laivus. Dirbtina alyva tepė jų mašinas. Dirbtinį aliejų vokiečiai gaminosi iš akmens anglies, kurios Vokietijoje yra dideli ištekliai.

Vokiečių gamybos paslaptys buvo gerai išstudijuotos Amerikoje. Jokių ypatingų paslapties amerikiečiai vokiečių dirbtinio aliejaus gamyboje sakosi nesuradę. Vokiečiai gamino aliejų iš anglies jau senai žinomu būdu. Paslaptis buvo jų „know-how“, arba techniški prietaisai gamybai. Tą vokišką techniką ekspertai tyrinėjo, o paskui ją siek tiek pagerino ir... paleido į darbą.

Brownsville mieste, Texas valstijoje, statoma didelė 30,000,000 dolerių vertės dirbtuvė, kuri gamins dirbtinį aliejų iš natūralinio gazo. Natūralinis gasas Texas valstijoje yra pigus ir ten jo yra daugybė. Todėl žalią medžiagą dirbtuvei kainuos labai pigiai. Kita „žaliava“ toje dirbtinio aliejaus gamy-

boje yra iš oro paimtas deguonis (oxygen). Daroma taip: Dideli kompresoriai įrija 100 milijonų kubinių pėdų oro ir paskui 80,000 arklio pajėgų tuos kompresorius suspaudžia. Kada oras yra suspaustas, jis staiga yra leidžiamas išsiplesti ir plesdamasis atšąla. Šaltas, 300 laipsnių žemiau zero temperatūroje, oras „subyra“ į sudėtinės dalis. Iš 100 milijonų kubinių pėdų oro galima išimti apie 40 milijonų kubinių pėdų deguonio.

Vėliau deguonis sumaišomas kituose kompresoriuose su natūraliniu gazu. Maišymas vyksta 2,000 laipsnių karštyje ir po dideliu spaudimu (250 svarų per kvadratinį colį). Tose sąlygose deguonis ir natūralinis gasas „sudega“ į sunkuliuojantį skystą kurą, kurs ir vadinamas sintetinis aliejus.

Amerikiečiai vokiečių technikoje pagerino kompresorius, šaldymo techniką ir padarė kitų patobulinimų. Brownsville dirbtuvė gamins kasdien po 10,000 bačkų aliejaus ir dizelio aliejaus, o šalia to ji pagamins ir visą eilę kitų „šalutinių produktų“. Dirbtinio aliejaus gamyba Amerikoje kainuos kelis kartus pigiau, negu Vokietijoje. Gamyba bus pigesnė todėl, kad technika yra pagerinta ir svarbiausiai todėl, kad vokiečiai pirma turėjo pagaminti gazą iš anglies, o paskui tą gazą perdirbti į aliejų. Tuo tarpu čia gasas yra gatavas, jį tik reikia imti iš žemės.

Amerika turi natūralinio gazo atsargų žemėje apie 175 trilionus kubinių pėdų, kas sako, kuro ar karščio atžvilgiu yra daug daugiau, negu 21 bilionas bačkų aliejaus atsargų žemėje.

Bet jei natūralinio gazo ir pritrūktų, tai gazo lengva pasigaminti iš akmens anglies. Didžiausia Amerikos Jersey aliejaus kompanija ir didžiausia anglų kasyklų kompanija, Consolidation-Pittsburgh, planuoja pastatyti netoli Pittsburgho 120 milijonų dolerių vertės gazo dirbtuvę, kurioje gasas bus gaminamas iš akmens anglies. Ar toji didžiulė dirbtuvė pagamins gazą pardavimui vartotojams, ar perdirbs jį į gazoliną ir dizelio aliejų, dar nėra žinoma. Tas priklausys nuo to, ar dirbtuvė turės kam parduoti gazą.

Kai kurių žmonių baukštumas, kad Amerika pritrūks skysto kuro, kaip parodo naujoji technika, yra be pagrindo. Amerika turi anglies, natūralinio gazo, aliejaus akmens, o iš jų visų žaliavų galima gaminti anejų motorams varyti.

G. V.

JUOKAI

Atvirai Pasakytą

Važiuoja traukinyje keli žmonės. Vienas keleivis ruoko smirdančią pypkę. Viena sena moteriškė neiškentė ir sako:

—Jei tamsta butum mano vyras, aš tamstai tikrai užduočiau nuodų, kad nebesmardintum tos pypkės.

—Jei aš bučiau tamstos vyras, leidė, atsiliepti pypkui, — aš su mielu noru tuos nuodus išgerčiau.

Maža Pastaba

Vienas studentas apsigyveno „ant burdo“ labai nesvarbiame name. Kartą jis labai nustebė, kai pamatė prie laukutinių durų prisegtą kortelę su užrašu: „Nuvalykite kojas“. Studentas, ilgai negalvodamas, išsitraukė plunksną ir prie tų žodžių pridėjo tokį priedą: „Išeidami Lauk!“

DAUG!

Massachusetts žmonės turi nemažiau \$3,100,000,000 depozitavę į 190 Mutual Savings Banks šioj valstijoje. Tai yra labai daug pinigų... ir labai daug garbės taupiems žmonėms, kurie sutaupe tiek palyginti iš mažų pajamų. Mutual Savings Bankai turi puikų rekordą už saugų globėjimą sutaupe. Trys iš kožny keturių žmonių šioj valstijoje, turi pasidėję pinigų šiuose Bankuose. Kodėl neatieiti ir neatidaryti jums savo sąskaitą?

SAVINGS BANKS of Massachusetts

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!

—O kaip tėvas jautiesi?

—Nelabai fylinu, Maikie.

Ot, rodos, širdį kas spaudžia, ir gana. Turbut gumbas pakilo, ar koks paralis. Ar nežinau gerų liekarstų, vaike, kaip visokias knygas skaitai?

—Bet kodėl tėvas neišmoksti lietuviškai?

—Juk aš lietuviškai ir kalbu.

—Ne, tėve; „liekarstvos“ ne lietuviškas žodis.

—Nu, tai kaip?

—Lietuviškai reikia klausyti vaistų, ne „liekarstų“.

—Gali vadinti kaip nori, Maikie. Kad tik būtų pamačlyvas daiktas.

—Ir nesakvk „pamačlyvas“, tėve. Lietuvių kalboj tokių žodžių nėra.

—Maikie, tu manęs nemuš travok, ba aš ne mokintis pas tave atėjau, ale rodos paklausti, kaip kirminai vidurinėse nuraminti.

—Man rodos, kad tėva ne kirminas ēda, bet blogi papročiai.

—O kaip tu tą išfigeriai?

—Tėvas negerai valgai, nesimaudai, drapanų nemainai, tom pačiom dėvi žiemą ir vasara. Šitaip gyvendamas negali but sveikas. Turėtum nors tą kreivą karda padėti į šalį. Kam nešioti nereikalingas sunkumas? Tas atima nemažą energijos, kitais pasakius, silpnina sveikata.

—Ne, Maikie, medalių ir šoblės staršas generalas negali padėti. O iš kitos pusės, Maikie, šoblė nėra toks jau sunkus zbraiys, kad aš negalėčiau jos panešti. Kryžis buvo daug sunkesnis, ir tai ponas Jėzus nešė jį ant kalno Kalvarijos. Taigi galiu ir aš pakentėti.

—Jeigu tėvas nori kentėti, tai neieškok patarimų sveikatai rataisyti.

—Uskizumi, Maik. Gali but, kad aš neeserai tau savo kvarabą išvirozijau. Aš, matai, nekėrinu, kad man išėj nesveika. Aš tik bijau, si, kad nenumirėčiau.

—Na, o kodėl tėvas bijaisi mirties? Juk gyvenimas tėvui nieko gera nežada. Sveikata jau suirus, ir toliau vis daugiau ligos kančios; turtų jokių nesusikvo-vei ir jau nėra vilties dabar jų įsigyti. Žiemos laiku šalta, o vasarai atėjus perdaug karšta. Na, tai kas iš tokio gyvenimo?

—Maikie, tu taip nekalbėk, ba man verkti norisi.

Tu sakai, kad gyventi neužsimoka, o mirti aš bijausi. Bijau, kad velnias nepaimtų mano dušios.

—Nesuprask, tėve, kad aš patariu mirti. Ne, aš tik norėjau palengvinti tėvo baimę. Tėvas sakaisi bijas, kad velnias dušios nepaimtų. O aš noriu tėvui pasakyti, kad tokios baidyklės visai nėra, taigi nėra reikalo ir bijoti jos.

—Kaipgi tu, Maikie, gali sakyt, kad nėra velnio, kad ir pereitą nedėdienį mūsų kunigėlis kalbėjo apie pikta dvasią, kuri veda žmogų į praruli. Liepė net ir ekzekviją užpirti už giminių dušias, kad zlydukas jų per daug nemučytų pekloj. Jeigu velnio nebutu, Maikie, tai argi kunigas tokius daiktus kalbėtų?

—Kunigas taip kalba dėl biznio, tėve. Jeigu jis nebaugintų davatkų velnio ragais ir pragaro liepsnomis, tai jos savo penkinių jam ant mišių neneštų.

—Tai tu, vaike, rokuoji, kad kunigas mus mulkina?

—Tėvas gali šitą velnišką biznį vadinti kaip nori, tai skirtumo nebus. Svarbu tik žinoti, kad gyvo velnio nėra.

—O marinavotas ar yra?

—Nėra ir tokio, tėve. Yra tik ant popieriaus kunigų nupieštas.

—Veidimint, Maikie. Jeigu gyvo šėtono nėra, tai kokiu spasabu kunigai galėtų numalevot ant popieriaus jo pikčerį? Kaip jie galėtų žinoti, kad jis turi ragus, karvės kojas, uodegą ir taip toliau?

—Gerai, tėve, ar nori įsitikinti?

—Siur kad noriu.

—Na, tai nueik pas tuos meistrus, ką piešia velnio paveikslus, ir paklausk, ar nors vienas jų yra kada nors velnią matęs? Sužinosi, kad nematė nei vienas. Vadina-si, jie piešia tokias baidyklės iš galvos. Ir dėlto nevisur velnias išėina pas juos toks pat. Lietuvoje jis juodas, Amerikoje raudonas, o pas Afrikos juodveidžius baltas. Jau vien šitas faktas rorodo, kad tie velnio tenliotojai visi yra melagiai ir apgavikai, kuriuos reikėtų susodinti kalėjiman už žmonių bauginimą.

—Užteks, Maikie. Aš nueis-tu pas zakristijoną ir pa-žiūrėsim, ar sutinka tavo žnektas su šventu raštu.

Mūsų Bendrieji Uždaviniai

RAŠO V. KIMONTAS

Statydamas klausimą, kas būtų darytina emigracijoje, darytina senosios mūsų emigracijos reikalu, bet talinkininkaujant naujajai, — jaučiuosiu kiek santurus. Sakoma, nepadoru žiūrėti kaimynui į lėkštę, ką jis valgo. Dar nepadoriau stebėti, kai kaimynas atrenka savo nešiotus baltinius juos atiduoti skalbyklon, nes ne kiekvienas yra linkęs įsileisti į savąjį gyvenimą stebėtoją, ypač neprašytą patarėją. Bet kartu suprantu, kad kas būtų dabar mums svarstyti, tai yra bendras mūsų reikalas: jeigu norite, privaromai bendras, nes nuo sekmingo mums aktualų klausimų sprendimo pareis bendra mūsų, kaip tautos, ateitis.

Jeį naujoji mūsų išeivija J. A. Valstybės moksle parodyti pakankamo takto ir visu pirmą nuosirdaus pasiryžimo dirbti išlaisvintos Lietuvos atečiai, plačiai savo uždaviniui suprasdama, bus pateisinta, jei senoji mūsų emigracija priims naujai atvykusių tulką taip pat nuosirdžiai, išleisdama juos atvira širdimi į savąjį gyvenimą, kaip savuosius ir „nerakindama“ nuo jų savų spintų. Suprantu, žinoma, kad tas teliecia visuo- menini gyvenimą bendrųjų uždavinių srityje.

Bendrųjų uždavinių sritis, kad ir ty, kurie kyla iš mūsų senosios emigracijos dabartinės buklės, yra labai plati. Pradžiai užteks, jei paliesime tik kai kuriuos aktualius klausimus ir dėl jų susiprasime. Imkime, kad ir kultūrinį mūsų gyvenimą.

Kas dabar daroma kultūrinio darbo srityje pačioje Lietuvoje, tas daugumoje tėra jo žiaurus prieštara- mas, kaip viskas sovietiniame režime. Kultūrinis darbas per prieštartą brukamas į tam tikrus, Maskvos nu- statytus rėmus ir iš jo reika- laujama tam tikro turinio. Čekisto ranka duoda kryptį, formą ir turinį ne tik meno kurybai, ne tik švietimo darbui, bet žaloja patį mokslą, jį darydama Kremliaus siekimų tarnaitę dar brutaliau, kaip tas savo laiku bu- vo daryta Hitlerio Vokietijoje. Apie laisvos, savitos ku- rybos pasireiškimą bet ka- me, nėra kalbos, ir viskas, kas Lietuvoje dabar pasie- kiama ir su balaganiniu triukšminiu reklamuojama gatvėje, su labai mažo- mis išimtimis, tėra popierinės gėlės be kvapo ir gyvy- binių sulčių. Reikia, kultū- rinis gyvenimas namie yra ne tik žalojamas, bet ir at- gal varomas į visišką, ligvis- tą mardėjimą. Vergų padė- tyje žmonės iš viso nepajė- gia kurti. Ir ka čia gali gel- bėti kad ir didžiausios na- mie dirbančiųjų pastangos?

Kas kultūriniam darbe buvo tremtyje daroma, te- buvo vargo pastangos. Čia gyvenome vargo mokyklą, kurėme vargo literatūrą, lei- dome vargo spaudą. Kon- centruotam mokslo darbui temokėjo pasiūvesti neskait- lingi ir išimtiniai asmenys. Vadinasi, jau dešimtis metų mūsų kultūros ugdymo rei- kalas yra parautomis šakni- mis, kas kart vis labiau atsi- likdamas. Ko dar nustosi- me, jei artimiausiu laiku ne- bus viskas padaryta, kad galėtume kad ir palengva atsigausti ir aukštyn kopti?

Jeį Pasaulinė Lietuvių Bendruomenė virs reali tik- rovė ir jei tremties laikas užsistėtų ilgiau, kaip mes norime ir tikimės, kultūrinio darbo sužadinimas, jo su- stiprintas ir planingas vys- tymas bus vienas svarbiau- sių mūsų uždavinių. Ar jo ugdyme būtų interesus ir mūsų senoji išeivija? Neabe- joju nei vienai minutei. Bus ir turi būti interesus, nes ji yra ir turi pasilikti lietu- viška. Tame yra visų mūsų egoistinis interesas. Dėl no- ro pasilikti lietuviška čia ne- tenka abejoti. Reikia daryti, kas tik galima, kad noras virstų tikrove, ir tas tenka daryti bendromis naujosios ir senosios išeivijos pastan- gomis.

Senoji mūsų išeivija iš kultūrinį pasiekimų taip pat laimės savąją dalį. Kai 1939 metų įvykiai vėl grąži- no Vilnių Lietuvai ir gatvių kryžkelėse išaugo augatoti, nepaliestais nervais lietu- viai — policininkai, vienas senųjų vilniečių, per dvide- šimtis metų atitrukęs nuo Lietuvos, įsistebėjęs į jam naują gatvės tvarkytoją, su mišriu jausmu sau tarė: „Dar kvepia šienų“. Ar to- meto vadistinės Lietuvos policininkas skriedino į Vil- niaus gatvę dar ir kitoki kvapą, tas mums dabar ne- tik svarbu. Svarbu, kad ir į vilnietį dvelktelejo Lietuvos lauku sienas; dvelktelejo pati kaimiška, sveika Lietu- va, su civilizacijos dar neiš- poliruotais, bet jos ir ma- žiau pažeistais žmonėmis; sena, bet ir nauja Lietuva, spėjusi per trumpą laiką daug kame pasireikšti.

Nenoriu mūsų senosios išeivijos lyginti su vilniečių ir naujosios mūsų išeivijos gretinti su policininku. Te- noriu pasakyti, kad dabarti- niai tremtiniai taip pat neša į mūsų amerikonių tarpą Lietuvos šieno kvapą ir kar- tu visa tai, kuo mes nepri- klausomybės metais gyveno- me. Senosios mūsų išeivijos masei tai yra nauji, papildomi kvapai. Ar jie visi yra malonūs, tai yra vėl kitas klausimas. Bet nepriklauso- mam gyvenime lietuvių tau- ta turėjo progos pasireikšti savo igimtais gabumais ir, be abejo, pasireiškė, kurda- mi ir naujas vertybes ir iš- keldama nemažą neigiamą reiškinį. Dabartinis, mums visiems tragiškas laikotar-

L. LEWIS KALBASI APIE DARBO SUTARTI

Mainierių vadas John L. Lewis ir mainierių unijos sekretorius George Titler kalbasi prieš pradedant derybas su pietinių valstijų anglių kasyklų savininkais Bluefield, Va. Derybos pradėtos dėl atnaujinimo darbo sutarties tarp mainierių unijos ir kasyklų savininkų.

nis turi mums virsti ir atgai- tais metais, apsisvalymo me- tais nuo neigiamo ir pasiry- žimo metais atsinaujinti, ap- sivalyti nuo pelų ir persikai- noti. Jei į tą atsinaujinimo procesą neįsitrauks visi, tai į jį turi įsijungti patys jau- tieji mūsų ir patys samonin- gieji, tiek iš naujosios, tiek iš senosios emigracijos tarpo. Derlingiausia tam dirva ir pati neutralioji — kultūrinio darbo sritis. Ben- dradarbiavimas joje gali, atrodo, tiekti daugiausiai šansų susiprasti, surasti vie- ni kitus ir sugyventi tuo, kas mums visiems tikrai ga- li ir turi būti bendra. Į tą procesą atitinkamose srity- se ir tinkamomis formomis ypatingai turi būti įjungtas jaunimas, atvykęs iš Lietu- vos ir jaunioji mūsų senosios išeivijos karta, nes jaunime yra mūsų ateitis ir kas jame bus pasėta, taps mes, kaip tauta, gyvenime ateityje.

Ar moksle naujoji išeivija suvaidinti ryšio gaivintojo ir stiprintojo rolę? Tas klausimas savaime atsistoja

prieš daug ką. Jau gera ir- tas, kad atsisotų. Nieko nebūtų blogesnio, kaip kad mūsų inteligentija, dabar vykstanti Amerikon, jaustu- si dvasinio policininko pa- reigose, — panorėtų iš auk- stes viską santykiuose taip tvarkyti, kaip ji manytų rei- kalinga. Jei ir visuomet sa- vikritika yra išganingas daiktas, tai dabar ji yra ypatingai butina. Ir ta savi- kritika, savo elgesio ir sa- vo uždavinių nustatymas tu- rėtų būti lydimi dvejų ne- atsikiriamų palydovų: šilto, visuomeninio jausmo savi- kiams ir kieto, nuolat duo- saus pasiryžimo geriausias savo jėgas pasvesti bendrie- siams mūsų uždaviniams. Mūsų inteligentijai išeivijos laikas bus kartu ir jos kultū- rinio subrendimo ekzami- nas.

Dėl tų uždavinių svarbu- mo neturime abejoti ir mes, socialdemokratai: viskas, kas pozityvus bus laimėta kultūrinio darbo srity, tas bus laimėta ir plačiai dar- bo Lietuvai.

Bolševikiški Skurlupiai

Skaitėme, kaip Berlyne gatvėkarių darbininkai su- streikavo prieš savo bosus — bolševikus, kurie valdo ry- tinės Vokietijos ir Berlyno miesto gatvėkarius ir gel- kelius. Darbininkai Berlyne pareikalavo, kad jiems už- darbiai būtų išmokami tais pinigais, kuriais darbininkai perka sau maistą ir kitus reikmenis vakarinėje miesto dalyje. Koks reikalavimas galėtų būti teisingesnis, kaip mokėti algas tais pi- niais, už kuriuos galima pir- kti maistą ir kitką?

Teisingesnio darbininkų reikalavimo, rodos, ir būti negali. Bet bolševikai į dar- bininkų reikalavimą atsakė guminėmis lazdomis ir re- volveriais. Jie sumobilizavo streiklaui gaudias ir bandė streikuojančius darbininkus išvaikyti iš požeminių gel- kelio stočių ir gatvėkarių. Pasekmėje, virs tukstančio žmonių sužeista, tris darbi- ninkai nusiūta, o kelias die- nas vakarinėje Berlyno mie- sto dalyje ejo kruvini mušiai tarp „proletarių gynėjų“ bol- ševikų ir darbininkų. Tikrai amerikiečių ir anglių poli- cijai įsikūrus streiklaui ko- munistai buvo išvaikyti. 12- 000 darbininkų ir dabar tę- sia streiką.

Berlyno atsitikimas rodo, kaip bolševikai „gina dar- bininkų reikalus“. Jie juos

gina su guminėmis lazdo- mis, revolveriais ir streik- laui gaudijomis!

Berlyno gelžkelius valdo rusai, kurie į tą miestą atne- sė savo „socializmą“ ir vi- sišką nebijimą darbininkų reikalų. Kitas rusiško „so- cializmo“ pavyzdys yra Aus- trija, kur bolševikai paėmė savo žinion 365 dirbtuves, kurios seniau priklausė vo- kiečiams (Vokietijos pilie- čiams). Rusai tas dirbtuves pasiėmė ne už reparacijas (Austrija neturi mokėti re- paracijų), bet jie jas paėmė, kaip „karo grobį“. Kas se- niau priklausė vokiečiams, tą rusai tariasi „teisėtai“ už- kariavę ir laiko savo nuos- alybe, visai neatsižvelgdami, kad daugumas tų dirbtuvių buvo smurtu ar suktybėmis atimtos iš austrų ar Austri- jos žydų.

Rusai į buvusias vokiečių dirbtuves Austrijoje pastatė savo vedėjus, kurie ir šeimi- ninkauja tose dirbtuvėse. Kaip jie šeimininkauja?

Atsakymas į tą klausimą yra labai įdomus. Mat, Aus- trija tvarkosi pagal savo įs- tatymus ir turi savo vyriau- sybę, o okupuojančios ka- riuomenės į Austrijos valdy- mą, palyginus, ne daug tesikiša. Todėl ir rusai per- imtose buvusiose vokiečių dirbtuvėse turi šeimininkau- ti prisilaikydami Austrijos

įstatymų. Austrijoje yra įs- tatyta, kad darbininką gali- ma atleisti iš dirbtuvės tik- tai susitarus su dirbtuvės darbininkų komitetu. Rusai kartą vienoj dirbtuvėj atlei- do darbininką net neprane- šę apie tai dirbtuvės komi- tetui. Darbininkų unija tuoj paskelbė streiką ir privertė rusiškus bosus tą darbinin- ką grąžinti atgal. Rusai la- bai nustebo, kada jiems bu- vo pasakyta, kad įstatymas draudžia atleisti darbininką be dirbtuvės komiteto ži- nios! Jie nustebo, kad ir darbininkai turi kokias tai teises!

Pirmas rusų „rupesnis“, perėmus vokiškas dirbtuves Austrijoje, buvo suardymas darbininkų unijų. Jie dėjo visas pastangas, kad iš uni- jų vadovybių išėdus social- demokratų ir pastatius sau paklusnius bolševikus. Bet darbininkai pasipriešino tam ir iki šiai dienai rusų valdomose dirbtuvėse vado- vavimas unijoms yra social- demokratų rankose. Bolše- vikiški bosai niekaip negali suprasti, kad darbininkai rodo tokį atkaklumą ir ne- nori priimti bosų siulomų vadovų unijoms! Bet austrų darbininkai žino, kad, jei jie leis pastatyti bolševikus unijoms vadovauti, unijos tuoj pavirs į bosų įrankius išspausiti daugiau prakaito iš darbininkų.

Kaipio įmonių vedėjai Ma- skvos atsiūti bosai pasirodė „lauze“. Jų vedamos dirbtu- vės baigia nusigyventi. Mat, rusų vedamos įmonės Aus- trijoje turi veikti „kapitalisti- niame pasaulyje“, jos turi pirkti žaliavas, turi parduoti savo išdirbinius, turi mo- kėti darbininkams algas, turi prižiūrėti ir taisyti ma- šinas. Žodžiu, tos įmonės turi veikti, kaip ir visos ki- tos Austrijos įmonės veikia. Austrai, kurie seka rusų šeimi- nininkavimą buvusiose vo- kiešiose dirbtuvėse, sako, kad rusai greit tas dirbtuves taip nusinus, kad jiems ne- beužsimokės jas laikyti sa- vo rankose. Visose jų valdo- mose dirbtuvėse mašinos baigia nusidėvėti, o naujų mašinų įtaisyti rusai ir ne- mano. Todėl, kol jie gali- dar naudoti senuosius įren- gimus, jie dirbtuves leidžia dirbti, o kai dirbtuvės bus nudėtotos, tada rusiškam šeimininkavimui ateis ga- las.

Gal rusams nėra prasmės tas dirbtuves laikyti gerame stovyje. Bet kiekvienas ge- ras šeimininkas neapleidžia įrengimų, neleidžia maši- noms apskresti ir nusival- kioti. Toks, rodos, būtų ir rusų išrokovimas. Juk kada nors jie norės tas jų valdo- mas dirbtuves parduoti. Bet jie taip šeimininkauja, kad po jų tų dirbtuvių nieks ir puselvėliui nenorės imti. Aus- trai sako, jei rusai TIK taip ir Rusijoje šeimininkauja, tai ko dyvytis, jei jie yra nu- skurę ir apiplęšę, kaip uba- gai!

L. S.

JUROJE SUSIDURĖ DU LAIVAI

Sekmadienį nakčia miglo- se ties Delaware pakraščiais susidūrė juroje du lai- vai. Graikų laivas Hellenic Beach įvažiavo į Amerikos laivą Exmouth. Graikų lai- vas po tos nelaimės nuva- žiavo toliau, o Exmouth pa- siūkė pakraščių sargybą ir pasiuntė į ligoninę du su- zeistus jurininkus. Exmouth laive buvo padaryta šone didelė skylė, bet laivas sa- vo jėgomis nuplaukė į Phi- ladelphiją. Dabar aiškinama graikų laivo atsakomybė to- je nelaimėje.

„Keleivyje“ naudinga yra daryti visokius biznio skel- bimus ir pajieškojimus.

Lietuvių Dailės Parodos

OLANDIJOJE, VOKIETIJOJE IR ITALIJOJE

Šį pavasarį lietuvių kultū- rinis gyvenimas užsieniuose yra atžymėtas, be kitko, net keturiomis lietuvių dailinin- kų parodomis. Didžiausioji paroda, neseniai atvežta iš Vokietijos į New Yorką, šiomis dienomis bus iškil- mingai atidaryta New Yor- ke ir po to kilnojama į kitus didžiuosius J. A. V. centrus. Apie tai jau buvo mūsų spaudoje rašyta. Šiuo kartu informuojame gerb. skaity- tojus apie kitas tris reikš- mingas parodas, kurios gar- sina lietuvių kultūrą Vak. Europos sostinėse ir jų spau- doje.

1949 m. vasario 10 dieną buvo atidaryta DP dailės paroda Amsterdam, Olan- dijoje, Valstybinio Muzie- jus salėse. Iš 56 dalyvau- jančių 6-ųjų tautų dailininkų 59 kurinius išstatė 8 lietu- viai: P. Augius, A. Galdi- kas, V. K. Jonynas, V. Pet- ravičius, V. Ratas, A. Valeš- ka, T. Valius ir V. Vizgirda. Visus tuos dailininkus žino- me dar iš Nepr. Lietuvos pa- rodų (jų kurinių yra ir mi- nėtoje liet. tremties parodo- je New Yorke).

Amsterdamo Valstybinis Muziejus parodos proga iš- leido iliustruotą katalogą su dail. T. Valiaus raiziniu vir- šelyje. Olandų spauda entu- zistiškai įvertino šią Rytų Europos tremtinių parodą. Meno žurnalas „Gooi Em- lander“ rašė: „Reikia stebė- tis šiais menininkais, kurie sugebėjo nugalėti visas jų sunkaus gyvenimo kliūtis ir turėjo jėgų dirbti nenorma- liose darbo sąlygose“. Kitas Amsterdamo laikraštis „Het Parool“ rašo: „Medžio raiz- niai sudaro ne tik geriau- sią dalį parodoje, bet jie ga- li būti lyginami su geriau- siais bet kurio krašto kuri- niais“. Kaip tik lietuvių gra- fikų išstatyta parodoje dau- gelis medžio raizinių.

Tuo pačiu metu Freibur- ge, prancūzų okupu. Vokiet- jos zonoje, vyko dvylikos lietuvių dailininkų paroda žinomame Augustiner galeri- joje. Apie tą parodą rašė vokiečių „Badische Zei- tung“: „Išstatytuose dar- buose matome liaudies me- no kryptį, tampa sujung- ta ir suderinta su šiandien- nėmis meno problemomis... Geriausiai ir meniškai ver- tingiausiais tai išsiskyrė gra- finiuose darbuose, kaip pvz. paprastuose ir sultingose Petraviciaus arba P. Augi- aus medžio raiziniuose... Darbai iš T. Valiaus serijos „Tragedija Baltijos pajuryje“ su didingu raiziniu, ku- ris vaizduoja karstą, gulintį ant žvejų pečių, kaip ko- kią sunkią našą, leidžia pa- žinti dailininko sugebėji- mus.“ Toliau palankiai įver- tinama V. Rato, A. Vaiči- cio, Alf. Dargio, A. Valeš- kos, V. Vizgirdo ir kt. kury- bų. Recenzentas pastebi

tiems paveikslams charakte- ringą liudėsį, kuris dailinin- kams, kaip ir kitiems prara- dusiems tėvynę tautiečiams neduoda ramybės.

Romoje valstybinis grafi- kos muziejus atlieka paruo- šiamuosius darbus lietuvių ir estų grafikos parodai su- rengti. Šioje parodoje išsta- tys po 30 kurinių lietuviai V. K. Jonynas ir Vikt. Pet- ravičius ir pasaulyje žino- mas estų grafikas Eduard Wiicalt.

Kiekvienam lietuviui ma- lonu, kad mūsų kultūros at- stovai gauna pasirodyti su savo darbais didžiausiose meno centruose, kaip Roma ar Amsterdamas, ir laimi ten svetimtaučių pripažini- mą. Taip pat mums dažnai nedraugiškai nusiteikusių vokiečių palankūs atsiliepi- mai parodo, kad lietuvių menas yra tikrai vertingas ir pralaužia ledus ten, kur nei karštas nei šaltas gink- las nieko nelaimi. Žinoma tiesa, kad tautos, kurių dva- sija yra stipri ir kurybinga, nežuva. Nežus ir gaivalinga ir kurybinga lietuvių tauta.

J. G.

JUOKAI

Kam Priklauso Šuniukas?

Kunigas eina gatve ir ma- to būrelį vaikų, kurie apsto- ję mažą šuniuką diskutuoja. Kunigas priėjo ir klausia: —Ką jūs čia darote, vai- kai?

—Mes meluojame, — at- siliepė vaikai chorui, — ku- ris pasakys didesnį melą, tas pasiims tą šuniuką.

—Negražu, vaikai, — sa- ko kunigas, — kada aš bu- vau jūsų metuose, aš nie- kuomet nemeluodavau.

—Imk šuniuką, kunigėli, tu jį laimejai — sušuko vai- kai chorui.

Kas likas Darž?

Žmona rašė vyrui laišką į armiją karo laike ir sakė:

—Atėjo laikas sodinti bul- ves, bet nežinau, kas man iškas daržą, aš pati negaliu, tavęs nėra, o kaimynų pra- šyti nenoriu.

Vyras perskaitė laišką ir sugalvojo, kokių būdu gau- ti pagalbą. Jis žmonai pa- rašė:

—Jei sodinsi bulves, tai buk labai atsargi, aš užka- siau tame darže daug amu- nicijos. Geriau visai neliesk to daržo, mano mieloji...

Po kiek laiko žmona pra- nešė vyrui, kad nakčia atėjo kokie tai žmonės ir visą daržą jai išrausė. Ji sakė:

—Nežinau, ko tie žmonės ieškojo, bet jie išrausė visą daržą.

Tada vyras parašė žmo- nai, kad ji nieko nelaukda- ma sodintų bulves!

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

Dručiai apdarytas juodais apdara- is su aukso raidėmis, 400 puslapiai turinio nuo A iki Z, parankaus 4" x 5 1/2 formato, kaina \$3.00.

Žodynas išleistas Europoje, jo autorius yra A. Herblitas. Galima gaut „Keleivio“ knygyne.

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Skaitykite šias Knygas!

Mūsų broliai tremtyje yra išleidę daug vertingų knygų, kurias reikia skaityti. Ne visas mes turime, bet savo skaitytojams šiuo tarpu rekomenduojame sekamas:

Demokratinio Socializmo Pradai	50c.
Tavo Kelias į Socializmą	25c.
Dėl Laisvos Lietuvos	25c.
Nulis ir Begalybė (apysaka)	\$1.00
Socialdemokratija ir Komunizmas	20c.
Jaunasis Socialdemokratas	10c.

Norintieji įsigyti šias knygas, kreipkitės asmeniškai į mūsų ofisą ar rašykite:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

PAIEŠKOJIMAI

LEIVIS
South Boston 27, Mass.

LEIVIS
South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

PROF. KONČIUI PAGERTI VAKARAS

Praeitą šeštadienį vakare Sandaros svetainėje buvo surušta vakariene profesorui Ignui Končiui pagerbti. Prisirinko perpildyta svetainė senųjų ir naujųjų ateivių. Po gardžių vaisyų buvo trumputė programa, kurią atidarė Mrs. A. Januškevičienė, o programą vedė Mrs. J. Tumavičienė.

Buvę profesoriaus Končiaus mokiniai, inžinieriai Dr. J. Gimbutas ir J. Vasiliauskas (Vasys) gyvu žodžiu, o inž. E. Monomaitis laišku apibūdino profesoriaus veiklą, kaip mokytojo ir kaip lietuvių liaudies meno mėgėjo, rankotojo ir saugotojo. Buvo prisiminta ir prof. Končiaus visuomeninė veikla laike vokiečių okupacijos, kada jam teko vadovauti Lietuvos Savitarpinės Pagelbos (Raudonojo Kryžiaus) organizacijai ir vėliau tremtyje stovėti Lietuvių Tautinės Bendruomenės priešakyje.

Baigiant programą prof. Končius tarė trumpą žodį apie senosios mūsų išeivijos ir naujųjų ateivių "sirdies ryšius". Jis sakėsi radęs Amerikos lietuviuose lietuviams būdingą širdingumą ir susipratimą tarp senųjų ir naujųjų ateivių yra ne tik galimas, bet savimeilės suprantamas ir pareikš mūsų bendroje veikloje.

Vakaro vedėja perstatė pasakyti po kelis žodžius ar bent "pasirodyti" visą eilę svečių. T. k. tarė kelis žodžius S. Jokubauskas, p. Kontautas (S. Kontautas brolis neseniai atvykęs iš Vokietijos), S. Zavadskas, Stelmokas, V. Balukonis, Gedmintas, Mrs. Laurinaitienė, Mozuras, J. Arlauskas, P. Jankus, W. Vasaris, Šešplaukis, S. Strazdas ir k. Jaunutė Danutė Gimbutaitė padėkdamas eilutes. Vakaras praėjo labai jaukioje ir širdingoje nuotaikoje.

J. J.

Klubas Pirkto Namą

Lietuvių Piliiečių Draugija So. Bostone nupirko South Boston Savings Bank namą, Broadway ir E gatvių kampe už 70,000 dolerių. Draugija namą perims lapkričio-November 1 d. ir tada imsis jį pertaisyti ir pritaikinti klubo reikalam. Sutartis apie namo pirkimą buvo pasirašyta gegužės 25 d. L. P. Draugija už namą moka grynais pinigais.

Dorchesterio Klubas Susirinkimas

Susirinkimas įvyks klubo patalpose, 1810 Dorchester ave., 8 valandą vakaro, ši penktadienį, 10 birželio.

Kviečia valdyba

Gyvasis Rožančius Fabrikinių Budu

Bostone, Fenway Parke, buvo surengtas "gyvasis rožančius", kuriame 43,000 žmonių pakaitomis kalbėjo rožančių apvalią dieną ir naktį. 500 "šveicorių" iš parapijų buvo išmokinti nvesti maldininkus į vietą. Kiekvienos dalies rožančinkai grupavosi apie "asies vyrus". Maldos organizatoriai turėjo 3,600 elektrinių lempučių. 2500 sudegusių kėdžių, buvo atmušta 50,000 programų. Žodžiu, tai buvo "organizacinis stebuklas", arba komercializuotas maldos pasirodymas.

PRAŠO 10,000 DOLERIŲ TREMTINIAMS ĮKURDINTI

Gubernatorius Paul A. Dever kreipėsi į Massachusetts seimelį paskirti 10,000 dolerių valstijos DP Komisijai, kad ji galėtų atvykstančius pagal DP įstatymą tremtinius ne tikėtai su muzika pasitikti, bet jiems padėti išskirti musų valstijoje. Gubernatorius sako, kad DP Komisijos tikslas yra pagirtinas, bet kai nėra pinigų, tai komisija nieko negali atvykstantiems išvientiems žmonėms padėti.

DP Komisijai dabar yra 15 neapmokamų narių. Komisijos nariai ir ateityje bus neapmokami, bet jei bus paskirta 10,000 dolerių tremtiniams įkurdinti, komisija galės turėti savo sekretorių ir galės pasitarnauti naujiems ateiviams.

Tėvynės Mylėtojų D-jos Susirinkimas

Tėvynės Mylėtojų Draugija šaukia paskutinį prieš vasaros atostogas susirinkimą, kuris įvyks birželio m. 10 d. (penktadienį) 7:30 Sandaros svetainėje, 124 F gatvėje, So. Bostone. Kviečiame visus dalyvauti: tiek senuosius amerikiečius, tiek naujai atvykusius.

Valdyba

Pranešimas Lietuviams Tremtiniams

Tremtinių Ratelio susirinkimas bus šeštadienį, birželio 11, 7:30 v. vak. lietuvių mokykloje prie bažnyčios. Asmeniški pranešimų nebus.

Tremt. Ratelio Valdyba

IS BALF-o PIKNIKO

Praeitą sekmadienį vietinis BALF skyrius turėjo pikniką Romuvos darže Montelloje. Žmonių piknikė galėjo būti daugiau. Matomai, užėjus popietyje smarkus lietus Bostone kai kuriuos žmones atbaidė nuo važiavimo į pikniką, nors Montelloje jokio lietaus nebuvo.

Šiaip piknikas praėjo jaukioje nuotaikoje su visokiais piknikiniais malonumais.

B-s

Autobusų Streikas Eina Prie Galo

Praeitą savaitę staiga sustreikavo 2,200 autobusų tarnautojų. Streikuoja tarpmiestinio susisiekimo autobusai, kurie aptarnauja 79 miestus ir vežioja kas dieną iki pusės milijono žmonių. Autobusų sustojimas skaudžiai paliečia tuos žmones, kurie turi vykti į darbą toliau nuo namų. Derybos tarp unijos ir autobusų kompanijos vedamos ir laukiamas, kad streikas tuoj baigtis susitarimu.

SLA Jaunuoliai Rengia Šokius

SLA antro apskrčio jaunuolių komisija rengia šokius birželio 18 d. N. E. Mutual Hall patalpose 225 Clarendon st. Bostone. Pradžią 8 val. vak.

International Institute Rengia Iškilą Laivų

Bostono Internacinalinis Institutas ruošia "Starlight Cruise" nauju, geru laivu, birželio 27 d. Plaukiojimas tęsis nuo 8 val. vakaro iki pusiaunakčio. Tikietai po \$1.50, galima jų gauti Instituto patalpose 190 Beacon st. Bostone. Laive bus muzika ir šokiai.

BIRŽELIO ĮVYKIŲ LIETUVOJE MINĖJIMAS

Lietuvių tremtinių rengiamas bolševikų okupacijos Lietuvoje ir lietuvių masinių tremimų į Rusiją minėjimas įvyks š. m. birželio 18, šeštadienį 7:30 val. vak. So. Bostono lietuvių bažnyčios apatinėje salėje (W. 5th street). Kalbės: Gerb. Juozas Audėnas—apie okupaciją ir sutarčių sulaužymą, prof. Simas Sužiedelis—apie masinį ir organizuotą žmonių kankinimą ir žudymą. Meninėje programoje dalyvauja Vilniaus lietuvių dramos aktorius gerb. Kačinskas ir tremtinių vaikūčiai. Programą praves Bostono lietuvių tremtinių ratelio valdybos pirm. gerb. St. Lušys.

Įžanga veltui, jokios aukos nebus renkamos. Kviečiami atsilankyti visi Bostono lietuviai, seni ir jauni.

23 Gaisrininkai Sužeisti Lynno Gaisre

Pirmadienį vakare Lynne kilo gaisras viename gyvenamame name. Begesinantį gaisrą 23 gaisrininkai buvo gana lengvai sužeisti. Po pirmosios pagalbos Lynno ligoninėje jie veik visi galėjo grįžti prie darbo.

Miestas Baigia Išsemti Kredita

Seimelis leidžia Bostono miestui per metus skolinti 8,400,000 dolerių. Dabar miesto taryba svarsto užtraukti dar 2 milijonų dolerių paskolą. Jei nutars, tai bus paskutinė paskola, nes miestas bus per metus pasiskolins 8,400,000 dolerių.

WORCESTERIETIS NUŽUDĖ 9 METŲ MERGAITĘ

23 metų Worcesterio gyventojas John C. McCann šį pirmadienį apkaltintas už nužudymą devynių metų mergaitės, Anne Marie Magnuson. Zmogžudžio advokatai sako, kad McCann esąs nekaltas, nes jis yra psichopatas, ar nesveiko proto ligonis. Zmogžudys laikomas kalėjime iki teismo.

Pagavo Du Įtariamus Plėšimuose

Policija suėmė du kalėjime sėdėjusius vyrus, kuriuos įtaria, kad jie dalyvavo paskutiniū laiku padarytose plėšimuose. Sumintas 33 metų Francis M. Feeney, kurs kartą buvo nuteistas 9 metus kalėti, ir sumintas Edward N. McKane, keturius metus sėdėjęs kalėjime už ginkluotą plėšimą. Vienas iš sumintųjų, pagal policijos pranešimą, buvo atpažintas, kaip dalyvavęs Dorchesterio banko plėšime.

Už Ištikimybę—Mirties Bausmė!

Salem miesto berniukas Paul McGovern turi labai ištikimą šunį, Tiny. Bet kaimynai skundėsi, kad šuo yra piktas. Šuo buvo išsiųstas į Maine valstiją, bet parbėgo 80 mylių namo. Sužinojo kaimynai ir vėl apskundė šunį policijai. Dabar šuns savininko tėvas nutarė šunį nužudyti, nes jis neturi kur jį dėti.

ŠI SEKMADIENĮ SLA PIKNIKAS

SLA antras apskritis rengia metinį pikniką šį sekmadienį, birželio 12 d. Piknikas įvyks Paul Lebel's Grove, Danvers, Mass.

Piknike bus sporto žaidimai, dainų, grieš Jono Dirvelio orkestras. Pakviesti dainuoti "Gabiljos" choras iš So. Bostono, "Aušrelės" ir Moterų Klubas chorai iš Worcesterio. Piknike bus "gražuolės kontestas" ir įvairūs kitokie numeriai. Bus išvažiavęs iš Lawrence, Worcester ir So. Bostono, nuo Lietuvių svetainių.

Kelrodis: Į pikniką reikia važiuoti Newburyport Turnpike keliu nr. 1 iki 114 kelio, paskui pasukti į dešinę, keliu ir važiuoti iki Andover st. Paskui pasukti į kairę Andover st. iki Paul Lebel's daržo.

Sis piknikas buvo rengiamas Lake Chauncy parke, Westboro, Mass. Bet sudegus Westboro piknikų vietai, jis perkeltas į naują vietą, į Danvers, Mass.

S. C. Budvitis

Dorchesterio Klubas Rengia Tėvų Parę

"Tėvų dienos" proga Dorchesterio Lietuvių Piliiečių klubas rengia šaunią parę šeštadienį, birželio 18 d. savo patalpose 1810 Dorchester ave. Bus muzika, šokiai, seni ir jauni tėvai gaus praizus, bus užkandžiai. Pradžią 7 val. vak. Kviečiami visi.

Rengimo Komisija

KELIONĖ PER AMERIKĄ DVIRAČIU

George F. French, Princeton universiteto jaunas studentas, padarė lažybas su savo draugais, kad jis per 30 dienų pervaziuos per visą Ameriką dviračiu. Jis pradėjo savo kelionę praeitą penktadienį iš Asbury, N. J., pamirkęs paskutinį dviračio ratą į Atlanto vandenyną, ir patraukė tiesiai į Santa Monica, Calif. Jaunas studentas važiuoja per Philadelphia, Hagerstown, Md., Washington, Pa., Wheeling, W. V., Indianapolis, Hannibal, Mo., Denver, Las Vegas, Nev., Los Angeles ir Santa Monica.

Jei jis per 30 dienų padarys tą kelionę, jis gaus 350 dolerių. Jei ne—vargas nulis niekais. Dviratininkas turi padaryti kasdien mažiau nei po 150 mylių, kad galėtų per paskirtą laiką pasiekti Pacifiko vandenį.

Siuolo Priverstinai Mažinti Nuomas

Bostono miesto taryba pasiūlė, kad federalinė būtų priežiūra leistų priverstinai sumažinti nuomas tuose namuose, kurių savininkai atsisako namus gerai prižiūrėti. Dabar kalbama apie nuomų kėlimą, bet jei namų savininkai apsigalėsia ir namų netaiso, tai jų niekas nebaudžia. Sumažinti namų nuomų tokiose namuose būtų paskatinimas namų savininkams namų neapleisti.

RADIO PROGRAMOS

Lietuvių Radio Korp. radio programas šį ateinantį sekmadienį per stotį WBMS 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

1. Lietuvių Radio Orkestra.
2. Dainininkė Dr. Amelia Rodd iš So. Bostono.
3. Pasaka apie Magdutę.

Po programai prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program, 35 Court st. Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirsti, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Steponas Minkus

Reikalingas Kepėjas

Kuris moka kepti lietuvišką ruginę duoną. Penkios dienos į savaitę, gera vieta ir gera alga. Kreiptis: (24)

Bristol Bakery
12 Bristol street,
Cambridge, Mass.
Tel: ELiot 4-1861

Reikalingas vyras į Taverną

Turi mokėti pietus pagaminti ir vietą apšvarinti, o kai kada ir už baro padirbėti. Darbas lengvas ir valandos geros. Kreiptis šiuo adresu:

Alukonis' Tavern.
312 D st., So. Boston, Mass.

Reikalingas Siuvėjas

Darbas Maine'o valstijoje, puikiame Augustos mieste, tarp kalnų ir girių. Atsišaukt raštu žemiau paduotu adresu. Paaiškinkit, kiek turit patyrimo siuvimo amate. (25)

Jonas Berželionis
184 Water st., Augusta, Me.

ŽODYNAS

Angliškai - Lietuviškai ir
Lietuviškai - Angliškai
A. LALIO Žodynas
Nauja Laida
2 tomai. 1300 pusl.
KAINA 12 DOLERIŲ
SU APDARAIŠ \$14.00.
Pinigus siųskit su užsakymu:
DR. D. PILKA
546 E. Broadway
South Boston 27, Mass.

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMĖS

Už \$12 per metus gausi li-goje \$25 pašalpos savaitei
Visais insurance reikalais
kreipkitės į (nuo35)

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir
SO 8-2483

Ar Žinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešame, kad turime mūsų krautuvę visokių masinių išrandavimų, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pentų, varnių, sienoms pūsių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas veltui. Kreipkitės

Flood Sq. Hardware Co.
A. J. ALEKNA, Prop.
628 E. Broadway, So. Boston
Tel. SO 8-4148

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4
ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1230

Tel. SOU 2712 arba BIG 9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausias konstrukcijas
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. SO 808-8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 7-1233 W

Tel. TRObridge 6330

If no answer call Av 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto
278 HARVARD STREET
kemp. Inman St., arto Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.

Tel. SOU 2386

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienos
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St. Kimbal Building
Kambarys 205
BOSTON. Telf. Lafayette 3371
arba: Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ
IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą
Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien
Nedėliomis, nuo 10 ryto iki 1.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E. Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokių rūšių alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)
Savininkas:
JUOZAS ARLAUSKAS
Telephone: SO 8-3141

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 6618

PIRK DABAR!

TIKTAI
\$39.95

Įmokėti reikia tik \$5.95
Įmokėt kas mėn. \$5.02

ARTIMIAUSIA PRIE JUS EDISON SHOP

Tokia yra jūsų kaiminystėje

BOSTON EDISON COMPANY